

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་གླ་མ་མཆོག་གི་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་གྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྐལ་བཟང་འདུག་ངོགས་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@001A ༡༡༡། །རྒྱལ་ཀུན་བསྐྱེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་གྱང་། །འཛོམས་མཇུག་མཁྱེན་གཏེར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དང་། །དབྱེར་མེད་རྒྱལ་པ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐུ་བཅས།

ཕྱྱུ་འུ་ཞབས་སོགས་དངོས་བརྒྱད་གླ་མར་འདུད། །གསང་ལས་ཆེས་གསང་སྐྱ་བཞིའི་དཀའ་གནད་ལ། །མ་རྟོགས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོན་བསལ་ནས། །འཇམ་དབྱངས་གླ་མའི་

དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །འབྱེད་ལ་མཐུ་ལྡན་ཆོགས་གྱིས་དག་ལེགས་སྦྱོལ། །འདིར་སྐབས་གྱི་མཆོམས་སྒྱུར་གྱི་གཞུང་ལ། །མཐའ་དཔྱད་ནོར་བུའི་ཕྱང་མཛོས་སུ། །སྐད་ཅིག་མ་

གཅིག་པའི། །ནས། །རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། །ཞེས་པའི་བར་བཞག་པ་ནི། །རྣམ་པའད་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་བྱ་ཉ་གཉིས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་གསུམ་འུ་

@002A ༡༡༡། །རྒྱ་རྒྱུན་ལས། །དང་པོ་འཆད་པར། །སྐད་ཅིག་མ། །ནས། །བྱང་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བྱུང་། །ཞེས་དང་། །དེ་ངོ་བོ་འཇམ་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་བཞིར་འཆད། །ཅས་

མཚམས་སྐྱར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་འབྲེལ་བར། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱང་ལས། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་

སྐྱེ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐྱེ་དང་མཇད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བྱི་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་

དང་པོའི་འབྲེལ་སྟོན་པར། འབྲེལ་བར་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ། ཞེས་དང་། ཞེས་འོག་འདིར་མཚམས་སྐྱར་གསུམ་བྱས་པ་རེད་མཇུག་བའི་ཉི་ཟེར་དང་། གསེར་ཕྱང་རྟོགས་སྐྱར་སོགས་

@002B ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ལ་འདིར། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་མ་དག་གོ། །འོ་ན་ཀྱང་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་དེ་ཡང་སོགས་སྤྱིའི་མཚམས་སྐྱར་དང་ལྷན་ཅིག་བྱས་པ།

འདི་ཉིད་ལས། ཆོགས་རྒྱང་དུར་དགོངས་པ་

ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་མཚམས་སྐྱར་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད། ཅས་པའི་དེ་སྐྱེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེར་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་

སྐྱེ་ལ་སྟེགས་རིགས་ཀྱང་། དེའི་

དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་ཆོས་སྐྱར་སྐྱར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱན་མཐའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཐོབ་པའི་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱས་ཆོས་སྐྱེ་འབྱུང་དུས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་ཟད་དབྱེ་བ་ཡང་

བཞི་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

སྐབས་གྱི་མཚམས་སྐྱར་གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་དང་། ཕལ་བར་ཆོས་སྐྱེ་འབྱུང་དུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཅུ་རྒྱུན་ལས། དེ་ཏྲགས་སུ་

བཀོད་ནས་སྐབས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གྱི་འབྲེལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུ་ཁྱེད་མོ་གསུ་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་གྱི་དུས་གཉིས་པར་ཆོས་སྐྱེ་འབྱུང་སྟེ། དེ་དུས་སྐྱེ་བཞི་འབྱུང་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་མཚམས་སྐྱར་གྱི་

དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་སྒྲོར་བར་བཞག་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཡིག་ཆ་རྙིང་བར། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས། བྱ་བ་
བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས། སོ་སོར་རྟོག་

@003A ༄༅། །པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲར་མི་ལྟང་བའི་རྩལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་བོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་རྣམས་མི་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་

དུ་གསལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་

གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད།

རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་

རྣམས་པའི་བྱེད་ལས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་བར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་

མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ལྔ་པའི་

མཚན་ཉིད། དེ་རྣམ་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན། ཞེས་དང་། བསོད་གྲགས་བའི་སྤྱི་དོན་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ལྔ་ཀས་བྱུང་བར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དེ་

ལྔ་ཀས་བྱུང་གྱང་། ཆོས་

དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་སྤྲར་མི་ལྡང་བའི་ལག་རྒྱུས་འཛོག། །མི་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུས་ཀུན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

ལག་རྒྱུ་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡི་

ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱན་བྱམས་བརྩེས་སྐྱོངས་ཤིང་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ལག་རྒྱུ་དང་། སོར་རྟོག་གིས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་པའི་ལག་རྒྱུ་
འཛོག་པས། དེ་གསུམ་གཙོ་བོ་

@003B འོངས་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པས་འོངས་སྐྱར་བཏགས་ལ། །ཁམས་ཀྱན་ཏུ་སྐྱལ་པ་དཔག་མེད་སྟོན་བ་བྱ་སྐྱབ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ལག་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱལ་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཡིན་
པས་སྐྱལ་སྐྱར་བཏགས་པ་ཅམ་མོ། །མདོ་སྡེ་

རྒྱན་སོགས་ཀྱི་དོན་མཆན་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ། ཞེས་གསུངས་པས། མ་འདྲེས་པ་མིན་ལ། རྒྱུ་ལ་ཐོབ་པའི་ཡི་ཤེས་
རྣམ་པ་ལྟ། ཞེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པའི་བཤད་སྐྱར་ལས་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱན་དགའ་ལ་དགའ་བ་

ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་

དུ་ཆད་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དེ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་

དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོང་མ་ནས་ཆེས་གོང་མའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དབང་འབྱོར་བ་ལྟ་ནི། ཐེག་བ་སྤྱུས་ལས། རྣམ་པ་ལྟས་འཐོབ་སྟེ།
གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གྲུར་བའི་ཕྱིར། །

ཞིང་དང་ལྷས་དང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་སྒྲིག་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་གྲུར་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་ཅིང་ཆད་མེད་ལ་
རྒྱ་ཆེ་བའི་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་

@004A ༄། །དབང་འབྱོར་བ་དབང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གྲུར་བའི་ཕྱིར། མིང་གི་ཚོགས་ཚིག་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གྲུར་

པའི་ཕྱིར།

སྒྲུལ་པ་དང་། བསྐྱར་པ་དང་། འཁོར་བསྐྱར་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཚོས་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
སེ་སེར་རྟོག་

པ་དང་། བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་བས་དབང་འབྱོར་འཐོབ་པོ། །ཞེས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། བདེ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། ཉག་ཏུ་སྐད་སྐད་སྣ་ཚོགས་གྱིས་
ཚོས་སྟོན་པ་དང་། སྒྲུལ་བསྐྱར་

དང་འཁོར་བསྐྱར་བ་སོགས་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ལྟོ། །ཡིག་ཆར། དེ་འཇམ་གླིང་འདིར་ཐེབས་པར་ཉེ་བ་ན་རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལྷས་བཞག་ནས་འོག་མིན་དུ་
ཕྱིན་ནས་འཛང་རྒྱ་ཟེར་ཞེས་པ་

དེས་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་འོག་མིན་དུ་ཐེབས་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་རྟོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར་དེ། སྐབ་རྩལ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཁ་མ་འོག་མིན་རྟོན་ཅན་དགོས་པ། མདོ་ལས། འདོད་པའི་

ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ན། །

སངས་རྒྱལ་རྣམས་པར་འཛང་མི་རྒྱ། །ཞེས་སོགས་མང་ལ། རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྒྱུན་ཅོམ་

@004B པ་པོའི་བྱམས་པའི་མཛད་པ་ཡང་བསྟན་ལ། དེས་རྒྱུན་ཅོམ་པ་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པས་དེས་སྡོན་དུ་སངས་རྒྱལ་པར་བསྟན་པའི་ལུང་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་སྐྱུག་པོ་

བཀོད་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ། །སངས་རྒྱལ་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སུ། །སངས་རྒྱལ་མཛད་པ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་མང་དོ། །བསྟན་དར་བའི་སྤྱི་དོན་ལས།
ཁ་ཅིག །རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་

མེད་ལམ་པ་དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་འཛང་རྒྱ་བ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་སངས་རྒྱལ་ཟིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་ཆོས་

སྐྱེ་མའོན་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིག་ཆར། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་དུས་ནམ་དུ་འང་འཆང་མི་རྒྱ་བར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སུ་འཆང་མི་རྒྱ་བ་གང་ཞིག། །རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
ཡང་འཆང་མི་རྒྱ་བའི་

ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་དངོས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་སུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལས། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེ་
འཆང་རྒྱ་དུས་སུ་བཞག།

པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཆང་རྒྱ་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སངས་
རྒྱས་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་

@005A ༄། །དུས་སུ་དེའི་ཕྱིར་ན་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཆང་རྒྱ་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་

གཉིས་པར་འཇིག

དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ཚར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་དེའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་འགྲིག། །རྟགས་བྱལ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་ཞིག་ཚར་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། རང་

དུས་གཉིས་པར་འཇིག་དགོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་བུམ་པ་དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཇིག་དགོས་ཡིན་པས། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ཚར་བ་མིན་
ཀྱང་། །རང་དུས་སུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་

པའི་དུས་སུ་ཞིག་ཚར་ཟེར་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱ་མཐའ་པ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཚར་རྒྱ་དགོས་ཡིན་པས། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སངས་རྒྱས་ཚར་བ་མིན་ཀྱང་རང་
དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་

སངས་རྒྱས་ཚར་ཟེར་དགོས་སོ། །རྒྱད་གྲུ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་

ནམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་སངས་

རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲིབ་ཐུན་སེལ་བས་འོད་གསལ་བ་དང་། ཇི་སྟེད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པར་གཟིགས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་འོད་འཕྲོ་བ་དང་མཚུངས་

@005B པས་མཉམ་རྗེས་དོ་བོ་གཅིག་པར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱུ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཐང་སག་པ་དང་སྟག་ཚང་པས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་
གྱི་སྒྲུང་བ་མི་འཆར་ཟེར་བ་དང་། བོད་དག

སངས་རྒྱུ་དང་སྒྲུང་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་བདེན་སྒྲུང་སོགས་མི་སྒྲུང་ཟེར་བ་ནམས་ཁིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་རང་ངེས་ནས་ཆོས་ནམས་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་མི་སྒྲུང་
བར་བདེན་མེད་དང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་དོ། །

ཡིག་ཆ། གཞན་ནམས་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ནམ་མཁུན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་དོར་ཇི་སྟེད་པ་མ་གཟིགས་པ། སྟུང་པར། གཟུགས་ནམས་མི་མཐོང་སོགས་དང་། མདོ་

ལས། མ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །

ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིག་ཆར། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གཟིགས་དོ་ཞིག་གམ་གཟིགས་རྒྱ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཡུལ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདི་ལ་ཆོག་འབྲིལ་ཟེར་ན།

འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པའི་བུམ་པའི་གཟིགས་པ་ཡོད་པ་དོན་ཐོབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཇི་སྟེད་པ་ལ་མ་
གཟིགས་བུས་པ་འདིས་ཆོག

པའི་ཕྱིར། རས། གཉིས་སྟོས་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་བུས་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་ན་སྟོམ་མང་པོས། ལྟ་བས་ཡུལ་ཡིད་ལ་
མི་བྱེད་ཟེར་བཞིན་^{@006A} ༡༡། །དུ་ཡུལ་ཆབ་ལ་ཉལ་པ་དང་། ཉལ་དེ་མེད་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་མེད་གྲིས་ཞེས་བཀའ་གོ། རྣམ་བཤད་ལས། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྒྲ་རྩལ་ནས་རྒྱ་
ལ་རྒྱ་བཞག་དུ་སོང་བ་དེའི་གཟིགས་པའི་

དོར། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རྩ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཞེས་པ། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་གཟིགས་དོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་གཟིགས་ཞེས་པ་
ཡིན་གྱི། དེས་

ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཁུ་ལ་ཁུ་བཞག་དུ་སོང་བའི་དོར་ཇི་སྟེད་པ་གཟིགས་ཞེས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་གཟིགས་པའི་ཞེས་དེའི་དོར་སྐྱུར་བའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། ཆོས་ཉིད་ལ་སྒོས་གཟིགས་པའི་དོར་
དངོས་པོ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱན་

རྫོབ་པ་མ་གཟིགས་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་དང་། ཆོས་ཉིད་ཁོ་ནར་གཟིགས་ནས་ཞེས་པ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པས།
ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་

པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་དོར་མེད་ཀྱང་། དེའི་དོར་ཡོད་པ་ཡོད་ཟེར་དགོས་པ་སོགས་མང་ངོ། ཇི་བཙུན་པས། སྐྱོར་བཞིའི་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བཞི་སྟོམ་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་མ་ཡིན་པར་

བཤད་ཀྱང་། སྒྲོར་བཞིའི་སྒྲོན་དུ་བྱུང་པའི་སྒྲོར་བཞི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཅས་གསུངས་
སོ། །སྒྲ་སྒྲུབ་ཆེ་ཉ་

@006B འཛིན་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་ཆེ་སྒྲོག་གི་རི་འཕེལ་བ་ཨུར་བྱས་མ་རྒྱུན་བྱིན་མཆོམས་སྤྱར་བས་རྒྱུ་ཆོས་དང་། ཅི་ཉ་གསོག་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་ཆེ་འཕེལ་བ་ཨུ་དང་། ཨུ་ཨྲ་
ཡར་བསྒྲུར་ཏེ་ཅ་ཀར་བྱས་མཆོམས་སྒྲོར་

བའི་ཀྲ་ཡ། སྤྱོ་སོགས་ལ་འདུག །ཀེ་སྤྱོ་ལའོ་ཞེས་པའི་ཀེ་སྒྲོག་གི་ཨུ་ཨྲ་ཡར་བྱས་སྤྱར་བས། ཀྲ་ཡ་སྤྱོ་སྒྲོག་པས་ན་སྤྱོའོ། །སྤྱོ་བཤད་བདེན་གཉིས་ལས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ། །ཆོས་
རྣམས་ཀྱན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཕྱིར།

ཞེས་འགྲོ་བ་རྣམས་བདེན་པའི་སྒྲོང་པ་མཐར་ཐུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ཡིན་ཞིང་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པས་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་དར་ཁྲིམ་ལས། སྤྱོའི་དོན་ལུས་སུ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱུང་པ་ལ་ལུས་ཞེས་བརྗོད་

པ་སྟེ། དེ་བའི་ཚེས་ཉིད་བདེན་སྟོང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་སྐྱའི་དོན་ལུས་ལ་བཤད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཡོན་ཏན་བསམ་ལས་ཀྱན་ཏེན་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒྱ་

བོད་ག་བཞིན་དུ་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པའི་ཏེན་བྱེད་པས་ཡིན་ཏེ། དར་ཁྱིམ་དེ་ནི་སྐྱའི་ཚོགས་པ་འམ་བསགས་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་མ་ལུས་པ་བསགས་པས་ན་སྐྱ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ཙམ་ཉིད་བསྐྱབ་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །སྐྱོབ་པ་ནམས་གྱི་ཚེས་སྐྱར་འདོད། །ཅིས་པ། དར་ཁྱིམ་ལས། སངས་རྒྱས་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་

@007A ༄༄༅། །གཅིག་བདེན་པས་སྟོང་བའི་ཚད་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟོག་པས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱའི་དོན་ངོ་བོའི་དོན་དུ་བཤད་པ་
སྟེ། ཞེས་གཙོ་བོ་རང་

བཞིན་ནམ་དག་གི་སྐྱེ་ལ་བཤད་ཅིང་། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ལྟ་བུས་ཆོས་ཉིད་དེ་རིགས་པ་དང་ལྔན་པར་སྒྲོག་པས་སྐྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་དཀའ་འབྲེལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་རིགས་པ་
དང་ལྔན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་

བས་ན་འདིས་ནི། ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་རིགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཙམ་ཞེས་དང་། མཐའ་དཔྱེད་ལས། འདི་གེ་ལས་སྐྱ་བ་པའི་བཤད་
པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱའི་དབྱེ་བ་མཆན་འབྲེལ་དུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །ཁོ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱེད་ལས།
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་

ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ནས། ནམ་བཤད་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་
ཡིན་ཡང་། ཞེས་དང་།

དེའི་དུས་སུ་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
ཡིག་ཆ། འདིར་བྱས་པ་

@007B ལ་ཁོ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་ན་ལག་ཇེས་བྱ་བ་ཚར་བར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ནས་དེ་གཏན་ནས་སྐྱེ་མི་རུང་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པའདད་ལས། ངོས་སྐྱལ་
གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་

ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དུས་ན་མེད་ཅིང་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་ལ་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་

རིགས་ངེས་ཀྱིས་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དེ་ནས་དེར་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མཐོང་སྤང་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་སུ་མ་

ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་དང་ངན་འགྲོའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མཐོང་སྤང་ཡིན་གྱིང་། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པོ། །དེས་ན་སྤང་

བྱ་དེ་དག་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་འགོག་བདེན་ཐོབ་དགོས་པ། རྣམ་བཤད་ལས། དངོས་གཉིན་གྱིས་ལག་རྒྱུ་བཞག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཡིག་ཆར། ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོས་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་ལ་འགག་འབྱུར་དང་། རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་འབྱུར་གྱིས་སྤང་རྩྭ་ལ་བཤད་ཅིས་པ། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་འབྱུར་དང་ཞེས་ལྟོག་ནས་སྤྱར་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་ །མཐོང་

@008A ༄༄༅། །ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་ན་དངོས་གྱི་གཞི་དབྱ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ནས། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྱ་མོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། སྐྱེ་འབྱུར་གྱིས་སྤོང་

པ་དང་། འགག་འགྱུར་གྱིས་སྒྲོང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱུང་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་མཐའི་ཆེད་ཀྱིས་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསོད་
གྲགས་པའི་སྐབས་གཉིས་

པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་རེ་རེ་བ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞེས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་རྒྱས་ཐ་དད་པ་གཉིས་

ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་སྒོ་ལ་མངོན་གྱུར་བས་བྱུང་པར་རིགས་པས་སྒྲུབ་པས། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་
ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་

རྟོག་སོགས་རྟོགས་པའི་སྒོ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཉམས་དགོས་ཀྱང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པའི་སྒོ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་བ་མེད་ཟེར། ལ་
ལས་པར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་

བྱ་རེས་རྟོག་བྲལ་དང་ཇེས་ཐོབ་ལྟ་བུའི་ཆོ་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཏུ་འགྱུར་ཟེར་བར། ཡིག་ཆར། ལྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲར་རྟོག་པར་འགྱུར་ན། རྣམ་མཁུན་གྲང་སྒྲར་
རྟོག་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་

@008B ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་གནས་འགྱུར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་རྟོག་པ་གཅིག་གྲང་མེད་ན། ཕྱིན་ཆད་དེའི་རྒྱད་ལ་མི་འབྱུང་བས་བྲབ་
པའི་ཕྱིར། རས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བད་

ཡི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཕྱིས་གྲང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་མེད་ཅིག་སྒྲར་རྟོག་པར་འགྱུར་ན། དེ་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་གྲང་། སྒྲར་
རྟོག་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ་མཚུངས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཡོད་དེས་ན་དེ་འདོད་ན། །དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲ་བའི་ངོ་ཚར་རང་ཐར་ལམ་གསལ་
བྱེད་ལ་ལྟོས་ན་ཤེས་

བས་དོར་ཅིག་ །ཅིས་དང་། །ཁྲིག་ཆེན་ལས་ཀྱང་། བྱིས་སློ་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དགག་པ་ནི། བྱིས་པ་དེ་ནི་བྱིས་ནར་སོན་ནས་ཀྱང་བད་ལ་བྱང་བར་མི་འགྱུར་རེ་སྐྱིས་
ཅམ་ནས་བདའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་

ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ལ་བད་ལ་མ་བྱང་བའི་ཡིད་རྟོག་མེད་ཡོད་པ་དེས་ན་དེས་ཕྱིས་བད་འཛིན་པར་འདོད་ཅིན། བྱིས་བའི་ཡིད་ཤེས་ད་ལྟ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་
བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་དབང་

སྐྱིས་ལ་ཡང་ད་ལྟ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་བར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་ན་རྟོགས་མེད་ཀྱི་སློ་སྐྱར་རྟོག་པར་གྱུར་བ་མེད་དམ། གཞུང་གཞན་ལས།
མངོན་སུམ་རྟོག་པར་གྱུར་

@009A ༄༄༅། །པ་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས་པས། རྟོག་མེད་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་ནས་སྐྱར་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་སད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་སློ་སྐྱར་ཅིག་གཉིས་པར་རྟོག་
པར་འགྱུར་བ་མེད་

པའི་དོན་ཡིན། བྱས་ན། རྩོགས་སྤྲུལ་དེའི་སེམས་དེ་རེས་སྤྲོད་དོན་འཛིན་པའི་ཞེན་རིགས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། འབྲིག་གམ་སྒྲམ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འབྱུང་མིད་དེ། དེ་
རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡུལ་དེ་

རྟོགས་པ་ལས། ཉམས་པ་མེད་པས་སོ། །ཡིག་ཆར། དཔེར་ན། མི་གཅིག་བྱ་དེས་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་ཕྱུང་བར་མ་ཟད་སྒོ་ཡང་བཅད་ཟིན་ནས་སྤྲུང་འོང་མི་བྱལ་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ། དེའི་གཉེན་པོ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་

གྲིས་སྒྲིབ་པ་སྤྲུང་སྒྲེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ལག་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲིས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་གྲིས་སྤྲུང་བུ་སྒྲེ་མི་རུང་བའི་
ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་ཟད་པ་

དང་། དེའི་ལག་རྒྱུས་སྒོ་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་ཡིན་པར་གསུངས་པས། སྒོ་འཕར་བཅད་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་སྤྲུང་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྒྱན་པོ་ཕྱུང་བ་
དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་

བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་དུས་སུ་སྤང་བྱ་འགག་པ་དང་། དེ་སྒྲོང་བའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་དང་གཉིས་ཡོད་སྟམ་སྟེ། ཡིག་ཆར། དཔེ་དེ་གཉིས་ཀ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་དུས་སུ་
དང་དེའི་རྗེས་སུ་རང་གི་ལག་

@009B རྗེས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལ་སྦྱ་དོན་སྤང་བའི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་སྤང་གི་འབྲུལ་རྟོག་དང་། གཞན་འབྲུར་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་
སོ་སོར་དཔྱད་པའི་སོར་རྟོག་གི་

རྟོག་པ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་ཞིབ་དུ་རྟོག་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་རྟོག་པ་རྣམས་ལས། དང་པོ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་ཀྱང་། ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདི་ནི་ལས་དཀར་པོའོ་ནག་པོའོ་
སྟམ་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། རྒྱན་མཐའ་པ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པས་དང་པོ་ཡོད་ལ། འབྲུལ་རྟོག་མེད་དེ། འབྲུལ་བྱེད་ཀྱི་ངི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། འདིའི་དུས་སུ་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་འགག་
ནས་དེའི་རྟོག་མེད་དུ་

འགྱུར་ཉི་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་མ་བྱལ་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་མཁུན་འཛིན་པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་མ་བྱལ་པ་ཀུན་སྒོར་གི་ཉོག་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནམ་མཁུན་དུ་སྐྱུང་བ་
དོན་སྤྱི་ཡིན་པས་དེ་སྐྱུང་།

ལ་དེ་ནམ་མཁུན་དུ་མི་སྐྱུང་བས་འབྱུལ་ཉོག་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱུ་འཛོག་པས་མཐའ་དཔྱོད་ནོར་བུའི་སྤང་མངོས་སུ་གསུངས་
ལ། །མཐའ་དཔྱོད་གརྒྱའི་ཅུ་རྒྱུན་

ལས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་དེ་དེ་བཞིན་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད། ཅས་པ་དང་། ཁོ་ན་རེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་ཆོས་ཅན།
ནས། སྐྱུ་བཞིར་

@010A ༄༄༅། །ཕྱི་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྐྱུ་བཞིར་ཕྱི་བའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ། ཡིག་ཆ་རྣམས་པ་རྩུར་བཞག་ཙམ་ལས་རང་ལུགས་མིན་ཏེ། སྐྱུ་བཞིར་ཕྱི་
པའི་

དབྱེ་གཞི་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །ཐེ་བཙུན་པ་དང་། གྲུང་རུས་དབྱིངས་ལ་
ཆོས་དབྱིངས་

མི་དགོས་པར། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་ནི་བྱུང་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཞི་བའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་པར་བརྟེན་གྱང་། རྣམ་བཤད་ལས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་
དབྱིངས་སུ་གྱུར་

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། ཞེས་པ། གཙོ་བོ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་དགོངས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དབྱིངས་སུ་བཤད་པ་མིན་ནོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་བདག་གསུམ་གྱིས་དབེན་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་གསུམ་ཡོད།

ཅེས་པ། རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཡིན་པ་གང་ཞིག གླིབ་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། རང་བཞིན་ཡིན་ན་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་མི་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདག་གསུམ་གྱིས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། རང་བཞིན་དབེན་དག་པ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་སྐྱིབ་པ་
སོགས་གྱིས་དག་པ་ཡོད་པའི་

@010B ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་སྐྱིབ་པ་སོགས་གྱིས་དག་པའི་ཆ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྐྱེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྟོང་རྣམ་དག་གི་སྐྱེ་གང་རུང་གིས་
མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཡོད་པ་དང་རྟག་སྟོང་

སྐྱེ་བྱ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་ལ་མཆོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་བདེན་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་ན། རོ་བོ་ཉིད་

སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་པ་བྱས། རྟགས་སྟེ།

འདོད་ན། སངས་རྒྱས་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར། བྱང་ཅུ་སོགས་སེར་འབྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་བདེན་སྟོང་ཡོད།
ཅེས་སོགས་ཞིབ་ཆ་མང་པོ་

བྱས་ཏེ། གནས་གཞི་དང་འབྲེལ་སྒྲ་སོགས་དང་། བྱོད་སྒྲ་དང་ཆོག་པ་ཤད་གོང་འོག་ཏུ་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པ་ནམ་འབྲེལ་དང་འགལ་བ་མང་ངོ། །བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། གང་ཕྱིར་དབེན་པ་
དབེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་

འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དབེན་པའི་སྟོང་ཉིད་དབེན་གྱུར་སྟོང་གཞི་དེ་དག་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཅིང་། སྒྲ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་མོས་པ་ཐ་དད་པས་བཞག་
སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲ་སངས་^{@011A} ༄༄༅། །རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དང་། འོངས་སྒྲ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དང་། མཆོག་སྒྲུལ་ཉན་ཐོས་
སོགས་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སོ་སྟེ་ལས་དག་དང་

བཅས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་ཆེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ནས། མཆོག་སྒྲུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སོ་སྟེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་མི་དགོས་པར། ལུ་སྟེགས་སྟོན་
པ་དུག་དང་ལྷས་བྱིན་

ལེགས་སྐྱར་སོགས་གྲིས་མ་ངེས་ཚུལ། ཡིག་ཆ་གཞན་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་རོལ་མཚོ་ལས་སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིའི་ལས་དག་པ་དེ། མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གི་
ལས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པས་

དག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ལེགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། ཡིག་ཆར། འདི་ཡང་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དག་གིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཚོག་
སྒྲུལ་དང་སྟོན་པར་མཐོང་ན།

ཟག་པོ་འབའ་ཞིག་དུ་མཐོང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུང་དཀར་སེར་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་གྲིས་དུང་དཀར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དག་གིས་མངོན་སུམ་གྲིས་སྟོན་ཡུལ་མ་
ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ན་དེ་མངོན་སྟོན་དུ་རྟོགས་

པའི་མངོན་སུམ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ན་མཚོག་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཚོག་སྒྲུལ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་མཚད་པའི་
ཕྱིར། ཡིག་ཆ། གཞན་རྣམས་གྲིས་སེམས་

@011B ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་མ་སྤང་དོགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་། ཡིག་ཆར། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་འབྱུང་
བྱེད་དང་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་རྣམས་དང་རྩེས་

གཅིག་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡོད་ན་རྩེས་གཅིག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ཅིག་ཅར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རས། གཞན་ཡང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། འབྱུང་
རྒྱ་མེད་ན་དེ་ཡིས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་

ཀྱིས་རང་དང་ནི། རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་སྦྱེད་བྱེད། ཁེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འབྱུང་བྱེད་དམ་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་ན། གཟུགས་
དེས་རང་དེ་དང་རང་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པ་དེ་

རྩེས་གཅིག་ཡིན་པས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྦྱེད་པ་ནི། དེ་ཡིས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་ནི། རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་སྦྱེད་བྱེད། ཁེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་། འབྱུང་བྱེད་
ཡོད་ན། དེ་ལྟར་མི་སྦྱེད་པ།

འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན། ཞེས་པའི་དེས་གཟུང་གིས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རང་དང་རང་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་གྱི་དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་

རྣམ་མཁུན་བྱང་འཕགས་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་སོགས་ཁེགས་སོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་དང་དེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་གཅིག་གི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཤེས་པར་གྱིས།
ཞེས་པ། སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་

@012A ༄། །དོ། །ཡིག་ཆར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ནང་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅུ་ཅོ་ཡིན། ཞེས་པ་སངས་
རྒྱས་གྱི་མཁུན་ཞེས་པ་

སངས་རྒྱས་སྤྱི་ལོ་ལ་མི་བྱེད་པར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་གོ་དགོས་པ་སོགས། ཁས་ལེན་སོང་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན་བྱོད་གྱི་རྟོགས་བྱ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་
རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།

དེ་སྐྱེ་སྐྱུང་ནས་ལན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་མ་ངས་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྩུ་རྩེན་གྱིས་མ་བྱས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཉི་སྐྱང་ལས། བཙེས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་བཙེས་
ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། བཙེས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་གསུམ་ནི་ལྡན་པའི་བྱེད་པར་ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་ཉིར་གཅིག་
དང་ལྡན་པ།

བྲལ་བའི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་ཀྱན་རྣམ་པར་དག་པ། ངོ་བོའི་བྱེད་པར་ཡི་ཤེས་དེ་དག་བདེན་པར་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའོ། གསེར་ཕྱང་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་མ་འདི་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་
གསུམ་པས་ནི་འདི་སྟོབ་ལམ་དང་

ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད་པའང་བཀག་གོ། །ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་གསེར་ཕྱང་ལས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་
དཔུང་ལ། དར་རྟིག་

@012B ལས། གློ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིག་ཆར་རོ། ༥ །།གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་བ། བཙམ་

ལྷན་འདས་ཟག་པ་མེད་པའི། ནས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར། ཉི་སྤང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་སྐྱར་ཞིང་། གློབ་དཔོན་གྱིས་འབྲེལ་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་
སྐུ་སྐུ་བཞིར་བྱས་

ནས། འདི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་སྐྱར་རོ། །རོལ་མཆོལ་ས། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་ཤེས་པ་དོན་

གཅིག་ཟེར་བར། གརྐའི་རྩ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་ཤེས་ལྷ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། ནས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དབང་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤར་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྟོམ་པར་འཇུག་ཅུས་སུམ། མི་ཅུས། དེ་ཅུས་ན་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
དཀའ་ལ། མི་ཅུས་

ན་སྟོབ་པ་དང་བྱད་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་འགོག་དཀའ་འམ་སྟམ་པས་དཔྱོད། ཅས་དང་། རྟོར་བུའི་ཕྱང་མཛེས་ལས་སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པར་ཐལ།
ནས། ཕྱ་བར།

@013A ༄༄༅། །འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཅའ་པོ་མེད་པས་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
ཐུབ་དགོངས་

ལས། མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་སྤངས་པས་ན་ཡིད་ཀྱི་སྟོབ་ཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དོགས་པ་གནང་ནས་འོག་ཏུ། འོ་ན། དེ་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་ཤེས་ཉིད་གཟུགས་སྐྱར་
ཤར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། ཡི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོའི་སྒོར་སྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟིགས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་
དབང་པོའི་སྒོར་སྟོན་

གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་

ཅད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དབུ་སྐྱ་སོགས་འདས་བྱས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཀྱང་མཁྱེན་པ་དང་རྟོགས་མི་ཟེར་བས་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་སུ་འཇོག་
པ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་པའི་དུས་

@013B གྱི་རྩུ་སྐྱུ་གྱིས་འཇོག་པར་གསུངས་ལ། འོག་ཏུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛོན་གཅིག་གིས་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ལ་སྒྲོམས་འཇུག་ཡང་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཉིང་ངེ་

འཛོན་གཅིག་པོ་དེ་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ཀ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛོན་གཅིག་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་དང་མ་
འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར།

འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛོན་ནི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཉིང་ངེ་འཛོན་དུ་སྟོན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་ཁ་འདྲེས་པ་གང་
ཡང་མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛོན་གཅིག་པོ་དེ་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། དེ་དགུ་གང་ཡང་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སའི་དབང་ཤེས་ནམས་སྒྲོམས་
འཇུག་དགུ་ལ་སྒྲོམས་

པར་འཇུག་གྱང་སྒྲིམས་འཇུག་དགྲ་དང་ལམ་དང་ཡི་ཤེས་ཚོས་སྐྱ་སོགས་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དང་པོ་ཡིན་ན་མདོ་འདི་དང་འགལ་ཞིང་། སྒྲིམས་འཇུག་དགྲ་ཀར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དགྲ་
མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་

ལམ་ལ་དགོ་བ་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་སའི་རང་རིག་དགོ་བ་བཞི་གང་རུང་མིན་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་མིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་། འབྲེལ་བའི་དགོ་བ་མིན་ལ། གཞན་
གཉིས་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

@014A ༄༄༅། །དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འབྱུང་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་ཚོས་སྐྱ་ལ་རྫས་སྒྲི་སོགས་ཚོད་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ལ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྱང་ལས། བྱུང་པར་གསུམ་ནི་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །སྤངས་པའི་བྱུང་པར་དྲི་བཅས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་

བར་བྱར་པའོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནལ་འབྱོར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དོན་བྱུང་པར་ཅན་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སོགས་པས་འོད་
འབྱེད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པའོ།།

ཞེས་པ་ལྟར། འབྲེལ་བ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྟོམས་འཇུག་བྱ་ཚུལ། སངས་རྒྱས་སའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དག་གི་སྐྱོད་ཚུལ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་སྐྱོད་པས་ཡིན་ཏེ།

ཐུབ་དགོངས་ལས། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་མཉམ་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་སོགས་པན་ཚུན་སྟོམས་
པར་འཇུག་གས་དཔུད། ཟག

མེད་ཡི་ཤེས་སྡེ་ཆན་དང་པོ་བཞི་ནི། གསེར་སྤང་ལས། བྱང་སྟོགས་ལ་སོགས་བཞི་ནི་སྤར་རྣམ་ཀྱན་དང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་ཞིང་། ཞེས་པ་ལྟར་ལ། མཐར་གནས་ཀྱི་དོན་ནི་
དགུ་པོ་གསར་དུ་སྐྱེད་ཆོ་མཐར་ཆགས་

@014B སུ་ཐོབ་དགོས་པས་ཡིན་པར། གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ཟད་པར་ལ། ངོ་བོ་དབྱེ་བ་སོགས་དགྲ་མཚན་འབྲེལ་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། ངོ་བོ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
སེམས་ཏྱེན་བྱས་ནས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ས་ས་ཇི་

ལྟར་འདོད་པ་བྱབ་པར་སློབ་ཀྱིས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཟད་པར་སའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐ་མ་གཉིས་ལ་སེམས་ཏྱེན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་
པོ་གཉིས་སྒྲོར་བ་མ་གཏོགས་འདྲའོ། །

ཟད་པར་མེ་ལ་རང་གི་མེས་བྱབ་པར་སློབ་ལྟ་བུ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་སློབ་ཀྱི། །ཟད་པར་ཏེ་མ་ལུས་པར་བྱད་ཚུལ་དེའི་ཕལ་བས་ས་ཆུ་སོགས་གསེར་དུ་མོས་ཡང་བསྐྱར་མི་ལྟས་པ་ས་དེའི་
ཡུལ་གྱི་གསེར་སོགས། རྣམ་འབྲེལ་ལས་

མི་སྐྱུ་ག་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར། འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཟད་པར་གྱིས་ས་དང་གསེར་དུ་བསྐྱར་བའི་དེ། གསེར་
ཕྱང་ལས། དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་

པར་བཤད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར། ཡང་དག་ཀྱང་ཚོབ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུལ་མཛོད་ལུགས་ལ། རང་འབྲེལ་ལས། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་
ནོ། ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་

གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གང་སྤེལ་ལས། ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགལ་ལོ། ཞེས་དང་།
མཛོད་མཐའ་དཔྱོད་བཞེད་དོན་ཀྱང་གསལ་

@015A ༄༄༅། །ལས། འདིའི་ས་སོགས་ཀྱང་སྒར་གནས་དང་པོར། འཛིག་ཉིན་གྱི་ནི་ཐ་སྟོད་དུ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ལས་ཞེས་བཛོད། །ཁྱ་མི་ཡང་ངོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁ་དོག་
དབྱིབས་ཀྱིས་སྤུལ་བ་དེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འཁྱུར་ལས། གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྒྱད་འཛོག་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྒྱད་འཛོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་སོགས་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཛོག་

ས་སོགས་བཞི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་སོགས་བཞི་ཁ་དོག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ས་སོགས་བཞི་འབྱུང་བ་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
ནོར་བུའི་འཕྲེང་མཛོས་ལས། ཟད་པར་

ས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་བྱད། ཅེས་དང་པོ་བཞི་འབྱུང་བཞི་མཚན་ཉིད་པར་བྱས་པ། ཉི་ལྟ་གི་དགོངས་པ་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས།
འདིར་ལྟར་ཆུ་ཀླུང་སོགས་སུ་

ཆུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་འབད་པ་མ་བྱས་པར་ཟད་པར་ཆུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནགས་ཀྱི་མེ་འབར་ཞིང་དུ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་སུ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས།
ཟད་པར་འདི་དག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་

གཉིས་ལས་བཞི་ཁོན་ལ་བཞག་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཁ་དོག་བཞི་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ནམ་མཁའ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རྣམ་
ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། ཉོགས་སྒྲུང་

@015B ལས། སའི་མ་བཤད་ཅིང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར། སྟོད་རྒྱ་གཙང་མས་བཀང་བ་དང་། མི་སྤར་བར་བ་དང་། རྒྱང་ལུས་ལ་ཕོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། བྱེད་ལས་ནི། རིམ་པ་ལྟར་
རྒྱ་སར་སྤུལ་ནས་གོམས་པ་འདོར་བ་

སོགས་དང་། ས་རྒྱར་སྤུལ་བ་སོགས་དང་། ཡུང་པོ་སྦྱོང་བ་སོགས་དང་། རྒྱང་ལྟར་མགྱོགས་པར་འགོ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། ཟད་པར་གྱི་སྦྱི་མཆེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་
རྒྱང་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཟད་པར་གྱི་སྦྱི་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཟད་པར་རྒྱང་གི་དམིགས་པ་ལ་གཟུགས་དང་། རིག་བྱའི་སྦྱི་མཆེད་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་དོན་

ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་མི་སྤིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ། འབྱུང་བཞིའི་ཟད་པར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གཟུགས་དེ་ག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། འོག་མས་ས་སོགས་
ཀྱི་ཁ་དོག་གིས་བྱབ་པར་སྦྱོས་

ནས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་འགོག་ཆེད་གཙོ་བོ་དང་། གོང་མས་ས་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་རྩ་འཁུལ་གྱིས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱེད་ལས་སྒོས་གཙོ་བོར་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། བརྒྱད་མ་
ཆགས། ཞེས་དང་། ཉི་ལྔ་

ལས། རྣམ་མཁའ་རྩུ་ལས་སར་སྤུལ་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཟད་པར་རྒྱུ་གི་དབང་གིས་ནི་རྒྱུ་ལྟར་མགྲོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུ་གི་ཆར་རབ་
དུ་འབེབས་པ་ལ་སོགས་པ་འོ།། @016A ༄༅། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བྱེད་ལས་ནི་གཟུགས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤུལ་པ་དང་། བསྐྱར་བའི་རྩ་འཁུལ་བསྐྱབ་པ་དང་།
ཟད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་འོང་

བྱེད་པ་དང་། ཟད་པར་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་འོ། །ཞེས་ས་རྩུ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་
གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། མེའི་ཆ་བ་ལ་དམིགས་

ནས་དེས་ལུས་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་མགྲོགས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་ལས་ཡིན་པས། ས་སོགས་དངོས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གསེར་དུ་བསྐྱར་བའི་གསེར་

དང་ལུས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། ཟད་པར་སེར་པོའི་དབང་གིས་ས་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཟད་པར་ཕྱི་དབང་གིས་མིག་གིས་ཡུལ་སྤང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་
ཟད་པར་གྱི་དབང་གིས་ས་དང་རི་བོ་སོགས་ཀྱི་ནང་ན་

རྣམ་མཁའ་སྤྱལ་ནས་སྒྲོད་ལམ་བྱེད་པར་ཉི་སྤང་ལས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་དག་དེའི་དམིགས་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛོག་ན་ཟད་པར་སེར་པོའི་དམིགས་པར་རིག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། ཉི་སྤང་ལས། རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱབ་པར་སྒྲོ་བ་

ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དོ། ཞེས་པའི་དོན། རྣམ་བཤད་ལས། གང་ལ་དེའི་རིགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངེས་བྱབ་པར་རྩས་ལ། སྒྲོད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་དབང་པོ་ལྔའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་དྲི་རེའི་རིགས་མེད་པའི་

@016B ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མེད་པས་བྱབ་པར་སྒྲོ་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་མ་བཞག་གོ ཞེས་པར། འོ་ན། རྣམ་ཤེས་སྒྲོད་ལ་མེད་ཅིང་རྣམ་མཁའ་རྟག་པར་བྱས་ཆོ་རིགས་
འདྲའི་རྒྱན་མེད་པས་དེ་ལས་ཟད་པར་བཞག་པ་འགལ་

ཞེན། རྣམ་པལ་གྱི་དེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཉི་སྒྲུང་གི་དོན་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་འཛོག་ཚུལ། ས་མང་པོ་པ་ལས། གཟུགས་མེད་དག་ན་ནི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་
པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞག།

གོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡུལ་ཐད་པར་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ས་སྒྲུང་པལ་གྱི་ལོ། ཞེས་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ནང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་

པ་དག་གིས་བཅུད་ཀྱི་གཟུགས་རྒྱུད་དང་སྒྲོད་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུར་བཟུ་ཞིང་རང་བཞིན་པའི་ཆད་སོགས་མི་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ།
དབྱིབས་ཆད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞི་དང་། སྤྱག་པའི་

རྣམ་ཐར་གྱི་འབྲས་བུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲོན་པོ་སྤྱི་དང་། ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་དང་། སྒྲོན་པོ་ལྷ་བྱར་སྒྲོན་པ་སྐྱར་བྱུང་དང་། འོད་སྒྲོན་པོ་འབྱུང་བ་
ལྷན་སྐྱེས་དང་སྐྱར་བྱུང་གཉིས་ཀར་འོད་

གསལ་བ་ཡོད་པ་དང་། མེ་ཏོག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། རས་ནི་སྦྱར་བྱུང་གི་དཔེ། ཁ་དོག་དུ་ཁ་དོག་སེར་དམར་དཀར་པོ་གསུམ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་པ་དེ་མི་སྦྱང་བར་བྱས་པའམ། རྩེ་བོས་
བྲན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟར། འོད་རླངས་བ་སོགས་ཟེལ་

@017A ལྟོ། །གྲིས་མནན་ནས། ཞི་གནས་གྲིས་ཤེས་ཤིང་། ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་བར་བྱས་པས་ཁ་དོག་ཟེལ་གྲིས་གཞོན་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ཟེལ་གཞོན་མེད་
དམ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་བརྒྱུད་ཕྱིར། ཁྱི་

བརྒྱད་སྟོང་བར་ནང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་རྒྱུང་ཟེལ་གྲིས་གཞོན་པ་གཉིས་དང་། ཁ་དོག་ཟེལ་གཞོན་བཞི་དང་། ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་
ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྟེ་མཆེད་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་བྱས་

པ། གཞོད་འཛོམས་རྒྱུད་བྱར་གསུངས་ཀྱང་། སྦྱིར་སྒྲ་མ་བརྒྱད་འབྲེན་པ་རྣམ་བཤད་ལྟར་རོ། །རྣམ་ཐར་གྲིས་རང་བཞིན་པའི་བྱུགས་རྒྱུང་ལ་སོགས་པར་སྦྱུལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་
དུ་མོས་པས་ཆགས་སོགས་བརྒྱུད་པར་

བྱེད་ལ། ཟེལ་གཞོན་གྱིས་དེ་ཡང་མི་སྒྲུང་བར་བྱས་ནས་དེ་བས་རྒྱང་བ་སོགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་དབང་བྱེད་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད། ཟད་པར་གྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཡུལ་དེ་དག་
གིས་གང་འདོད་དུ་བྱུང་པར་སྒྲུལ་བས་རང་གཞན་

གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པས། དེ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྒྱ་དང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་འབྲས་བུར་གསུངས་སོ། །ཟེལ་གཞོན་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་
ལས་མི་བཞག་གས་སྟུང་སྟེ། བྱ་ཤིག་ལས།

གཟུགས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། །སྤྱི་དུ་གཉིས་ལ་ཟད་པར་མི་བཞག་སྟེ། སེམས་ནང་དུ་བསྒྱུས་ཤིང་མི་གསལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཟེལ་གཞོན་གྱུང་མེད་དམ་
དཔུང། ལུས་རྟེན་ཡིག་ཆར། ལྷག་མ་

@017B ལུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་ལྷ་སོགས་ལ་ལུང་མེད་པས་མིའི་རྟེན་ཁོ་ནར་ངས་པའི་སྤྱིར། ཅུ་བར། ལྷག་མ་མི་ལ་སྐྱེ། ཞེས་དང་། ཞེས་གང་སྤེལ་སོགས་དྲངས་པ་བྱེས་སྤོའི་ལུགས་དང་།
ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐེག་ཆེན་ལུགས་

ལ། གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོལ་མཚོ་ལས། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཡོད་དོ། ཞེས་ཟེལ་གཞོན་ལ་གསུངས་པས་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཟད་པར་ཡང་མཚོན་
ནས་སྟུམ། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། བྱོང་སོགས་སུ་འགྲོ་བ་ན་རང་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ནི་བྱོང་སོགས་སུ་ཐེབས་
ནས་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་སོགས་རྒྱན་གཅོད་

པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སྟོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པའི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པ་ན་ཤེས་བྱ་གང་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་འདི་ཤེས་པར་
བྱའོ་སྟུམ་དུ་སྟོན་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་

ཏེ་ལངས་པ་ན་སྟོན་པའི་དོན་ཏེ་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཏྲག་རྩ་མཉམ་
པར་བཞག་པ་དང་། ཞུས་ལན་ཐམས་ཅད་

འདེབས་པ་སྟེ་བྱད་པར་ལྷ་ལྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། མངོན་ཤེས་དང་སེའི་གསྐབས་དང་པོ་དང་བཞི་བར་བཤད་ལ། བཅུ་གཅིག་པ་ཡོངས་དག་ནི། ཉིན་ལུས་དང་། དམིགས་པ་སྤྱལ་བ་སྦྱར་དང་།
ཐུགས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཡེ་

@018A ལྷ། །ཤེས་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དག་པ་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་ནི་ཆོ་ཇི་འདོད་དང་། སེམས་ཉིང་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་ཇི་འདོད་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བ་ཐོ་
སོགས་སྟོན་པ་དང་། གང་འདོད་དུ་

སྒྱེ་བ་དང་། ས་སོགས་གསེར་དུ་མོས་པ་བཞིན་བསྦྱར་བ་དང་། སྟོན་ལམ་འགྲུབ་པ་དང་། རྩ་འཕུལ་དང་ཤེས་བྱ་ཐོགས་མེད་དུ་མ་བྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་སྟོན་པ་ལ་དབང་བ་
སྟེ་དབང་བཅུ་དང་། སྟོབས་དང་།

མི་འཇིགས་པ་ནམ་གུན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ། སྤྱི་གསུངས་ཐུགས་གསུམ་ཆེད་དུ་བསྦྱང་མི་དགོས་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ན་གྲུས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་གྲུས་པར་
ཁོང་ཁྱོད་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀར་

བཏང་སྟོམ་པའི་བློ་ཉེ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བློ་ལས་མི་འདེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། མ་
འདྲེས་པ་བཞི་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མཁྱེན་པ་གསུམ་སྟེ་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་དང་། སོ་སོ་སྟེན། བརྒྱ་ཞེ་བློ་ཡོད། འདི་དག་པལ་ཆེར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་
གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ལྟར།

གསེར་ཕྱིང་ལས། བྱང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་སྟོབ་ལམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ། ཞེས་དེ་དག་སྟོབ་ལམ་གྱི་རྗེས་རྒྱན་གྱིས་འཛོག་པར་
གསུངས་པ་གང་ཞིག སྟོབ་ལམ་དེ་དག་

@018B པལ་ཆེར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ས་ལས་གསུངས་པའི་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱ་པའི་མདོ་རྟོག་གི་འཕར་བར་བྱངས་པ་ལས་
གསུངས་པའི་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱ་སོགས་དེ་དག་ཏུ་

བལྟ་བར་བྱའོ། །འཕགས་སངས་མོགས་སྐྱའི་གྲངས་ལ་མི་ཚོད་དེ། སྐྱ་གསུམ་དང་བཞིའི་གྲངས་ངེས་འདོད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འདིར་སྐྱ་དང་པོ་གཉིས་དང་། བྱད་པར་ཡི་ཤེས་ཆོས་
སྐྱའི་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྣམ་བཞག་གཙོ་

བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩད་ཚུལ་ནི། འབྲེལ་བར། བྱད་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དང་། ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་འོ། །ཞེས་པར།
འཕགས་པ་དང་བཙུན་པ་སོགས་གཞན་དག་ནི་

རྒྱས་བཤད་གྱིས། །ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ནི། ཞེས་པས་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་བསྟན་པས་དེའི་བྱད་པར་གསུམ་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
བྱད་རྒྱུ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་།

ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་བསྟན་བཤད་སྒྲིབ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ། རྣམ་ཏུ་ཀླ་ཡ་ཞེས་པ་ལས། ངོ་བོའི་རྒྱུན་ཏུ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས། རྣམ་ཀླ་ཡ་ཞེས་
སྒྲིབ་སྒྲོར་སྒྲ་ཆེད་ཏུ་བྱས་པས་ཡི་ཤེས་

ཆོས་སྐུ་ལ་སྐྱར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པར། སློབ་དཔོན་སོགས་གཞན་དག་ན་རེ། བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་འདིར་སངས་རྒྱས་སེམས་བསྐྱེད་པར་མ་
བརྟན་པར་ཐལ། སྐུ་གཞན་གསུམ་གང་

@019A ལྟོ། །གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འཕགས་པ་སོགས་གིས་ཆོས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་སྐུས་བསྐྱེད་ཟེར་བར། འོ་ན་འོངས་སྐུ་ལ་གཉིས་ཀྱང་འོགས་སུ་
བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ། སྟོང་

གཞིར་མཚུངས་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འཕགས་པ་སོགས་གིས་དེ་མཚུངས་ཀྱང་དེ་གཉིས་འོགས་སུ་བཤད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐུ་བ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལ་རབ་ལས། འོགས་སུ་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སློབ་དཔོན་

སོགས་གིས་འོ་ན། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བྱུང་དུ་བྱས་ན་སྐུ་བཞིར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་མང་པོས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བྱུང་དུ་བྱས་ནས་སྐུ་བཞིར་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཚུད་ཚུལ་འདི་

ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་འབྱུང་བས་བསྟན་ནས། འོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པར་འབྱུང་རོ། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །འདི་ཡན་རྒྱས་བཤད་དང་། འདི་མན་ལུས་རྣམ་བཞག་ལ་རྩོད་པའོ། །དེ་ཡང་
འཕགས་

པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་སྐྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱ། ཞེས་པ། བསྟན་བཤད་སྒྲོར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཆོག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་
པའི་སྐྱ་མི་འབྱུང་བས་བསྟན་

བཤད་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་གསུམ་ཙམ་བསྟན་ཟེར་བར། ལན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཤད་གོ་རིམ་མི་མཐུན་ཀྱང་དགོས་པ་ཡོད་ན་སྟོན་མེད་པ། དཔེར་ན། ཡོངས་འཛིན་
དང་རྟོག་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།

@019B ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་མཛད་པ་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱར་བཤད་ཟིན་ལྟར་བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་སྐྱར་ཁས་
ལེན་དགོས་པ་སྟོན་ཆེད་དང་། ཆོས་སྐྱ་ཞེས་པ་ཆོས་

སྐྱའི་བསྟན་བཤད་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱ་གཉིས་ཀར་གོ་བས་ཆོག་བཅད་སྒྱར་སྒྱ་བའི་ཆེད་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱ་ཁོན་དང་མཛད་པ་སྒྱར་བས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་
རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་སྒྱུར་

ལས་ཉི་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་གྱིས་འབྲེལ་པའི་དེ་ཙམ་ལས་མ་ཐོན་བས་ཡིག་
ཆར་རྣམ་བཤད་གྱི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་སོ་

གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་སྒྲགས་གྱི་གསེར་འོད། དེ་ཉིད་བསྟུས་བ་རྩ་འབྲེལ་དུས་འཁོར་སོགས་པས་སྐྱ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་དང་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་ནོ། །སྒྲར་
སྒྱར་སྐྱ་ལ་གཉིས་ནས་ལྡེའི་པར་གྱི་གྲངས་ངེས་

བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་མི་འདུ་པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཀྱང་། དཔེར་ན། སྐྱ་གསུམ་དུ་དབྱེ་པ་དེ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱ་གཉིས་སུ་སྒྱུད་མ་བྱུབ་པར་དབྱེ་བ་
མིན་གྱི། གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་

སོར་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བཞིར་དབྱེ་བ་ཡི་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱང་པར་གསུམ་ལྡན་ཤེས་ཆེད་དང་། ལྟར་དབྱེ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་མཆོག་སྒྲུལ་དང་སྒྲིས་སྒྲུལ་སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ཆེད་དགོས་པའི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱད་ཚུལ་ཡང་

@020A ལྟ། །སྤར་གྱི་གཉིས་ལྟ་བུར་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། གཞན་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་དང་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་བསྒྲུས་ཏེ། ཡིག་ཆར་ངེས་ན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་བྱས་ཆོའང་གསུམ་བཞི་ལྟ་སོགས་

གྱི་ཡ་གྲུལ་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་བསྒྲུས་ནས། དབྱེ་ཆོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཤེས་ན་སྤར་གྲངས་ངེས་གྱི་ཚུད་ལན་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཆ་དང་ལན་ཐེབས་སོ། །སྤར་གྱི་དེ་

ལ་ཞིབ་ཆ་འདིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གོང་དུ་ཡིག་ཆར། སྒྲས་ཆོལ་ན་ཞིང་པོ་གཅིག་དགོས་འདུག་གོ། །ཞེས་དང་། སྒྲས་ཆོར་དཔྱོད་གསར་བའི་ལན་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་ལན་ནོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་

རྒྱལ་སྤྱི་གོ་སློན་ལམ་སྐབས་ཆོས་སྐུ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གསུམ་ལ་སྐུ་གསུམ་དང་། ལཱ་བརྒྱུད་མར། ངོ་བོ་ཉིད་དང་གསུམ་ལ་འཕགས་པ་ལྟར་བྱས་པས། བསྟན་ཚུལ་ཀྱང་འཕགས་པའི་དེ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་

མི་བཞེད་དམ་དཔྱད། ཡིག་ཆར། རྣམ་མཁྱེན་ཉི་མུང་ལས་འདོད་ཚུལ་བཞི་བཤད་ནས་ཐ་མ་ལེགས་གསུང་ཞིང་། ཞེས་པ། ཁ་ཅིག་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟོག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
མཁྱེན་པ་དང་གཞན་དག་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་སོགས་ལྟ་མཁྱེན་པ་དང་། གཞན་དག་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་དག་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་གཞི་ཀྱན་གཞི་སོགས་ཤེས་
བྱའི་གནས་བཅུ་མཁྱེན་པས་

@020B བཞག་པས་ཐ་མ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །འདིའི་ཐ་མའི་ཀྱན་གཞི་ཞེས་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་སྟེ། ཉི་མུང་ལས། ཡོངས་སྤྱོད་བྱུང་པ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཞེས་པར་ཆད་མེད་
ཕྱིའི་མདོ་བྲངས་པས་སོ། ༥། །

གསུམ་པ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི། འདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་ལཱུ་བརྒྱད་མར་གསུངས་ལ། གསེར་ཕྱིང་
སོགས་སུ་བྱང་།

སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་མ་གྲངས་སོ། །དེའི་དོན། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་དཀྱུས་མ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་ནས་མངོར་བསྟན། ལུག་ཞབས་འཁོར་ལེའི།
སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་

འཕྲོས་དོན་མཚན་སོ་གཉིས་དང་། འདི་ལ་མཚན་ནི། སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། ལྷ་མ་སྐྱེལ་ལ། སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་རྣམས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་སེན་མོ། སོགས་
ཀྱིས་དཔེ་བྱད་(□U)ངས་ལ།

འབྲེལ་པའི་མཚན་གྱི་སྐྱབས་ཆོགས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཕྱི་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་གྱིས་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། དཔེ་བྱད་སྐྱབས་ཆོགས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་པལ་ཆེར་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཕྱི་མ་
རྣམས་དེ་གསལ་བྱེད་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་

དང་སྐྱར་ལ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་སྐྱ་སྐྱར་བར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་མཐར་ཐུག་ལོངས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། གསེར་ཕྱིང་ལས། འདི་ལ་^{@021A} ༄༄༅། །དེས་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་སྐྱ་བ་ལ་ནི། རོན་བསྐྱས་སྒྲོན་མེར། དེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་དང་སྒྲོན་པ་ཆོས་སྐྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཙམ་
ལས་མ་མཐོང་ལ་འདིས་ནི་ཁྱངས་མི་བྱབ་ཅིང་། དེར་མ་བད་ཐེག

བསྐྱས་ལྷར་ན་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཡང་སྐྱང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཐའ་དཔྱོད་གསུམ་རྒྱ་རྒྱན་ལས། དེ་ལྷར་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་དེ་ལོངས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ནས། རྗེའི་ཕྱི་རྩོམ་འདུག་ཤིག་སོགས་

སྐྱ་ལོངས་སྐྱ་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱད་རྒྱུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པས་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ནི་མདོ་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་གསུང་རབ་ཁྱངས་བྱབ་
ལས་ལོངས་སྐྱ་ལ་དེས་པ་ལྷའི་ཐ་སྐྱད་དངོས་

སྐྱ་མ་སྐྱར་བའི་དོན་དང་། གཡགས་པའི་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་ལས། ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་གས་པའི་སྐྱའི་དེས་པ་ལྷ་ནི་སྐྱ་དེས་པ་རྟག་དུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། དུས་དེས་པ་རྟག་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་
པ། འཁོར་དེས་པ་ས་བཙུའི་བྱང་སེམས་

ཁོ་ནས་བསྐྱོར་བ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཁོ་ན་སྟོན་པ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ས་སྐྱ་པ་སོགས་གྱིས་སྤྱིར་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་དང་། ལ་ལས་
གདུལ་བྱ་གཅིག་ལ་སྟོས་ཏེ་ངེས་པ་ལྟ་

ལྟན་ཟེར་བ་སོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་དོན་ཡིན་གྱི། མདོ་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ངེས་པ་ལྟ་མི་འཐད་ཅེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རོལ་མཆོ་
ལས། ངེས་པ་ལྟའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡང་

@021B མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ཕྱོགས་རེ་ཅོམ་བསྟན་པ་སྐྱ་བསྟུས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེམས་ནས་སྟོན་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མེད་དེ། ལེགས་
བཤད་གསེར་ཕྱེང་ལས། ཞེས་སྟར་གྱི་དེ་བྱངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། གཤམ་ཁྱིལ་སྟུན་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་གསུང་རབ་ལས་འོངས་སྐྱ་ལ་ངེས་པ་ལྟའི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེང་ལས།
འདི་ལ་ངེས་པ་ལྟ། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྐྱུ་ལ་དེ་ལྟའི་ཐ་སྐྱད་འདོགས་མི་བྱལ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ལ་ངེས་པ་ལྟའི་ཐ་སྐྱད་མ་སྐྱར་ཀྱང་དོན་ཚད་བའི་ཕྱིར། ནས། དེས་ན་ཡབ་སྐུ་ས་
ཀྱི་གཞུང་དོན་མི་འགལ་ཏེ། གསེར་

ཕྱིར་གྱི་གསུང་རབ་ན་ངེས་པ་ལྟའི་ཐ་སྐྱད་མ་བཤད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྦྱོར་ལུགས་ལ་སྦྱོན་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་བཤད་ལས་དོན་བཤད་རུང་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གཏྲའི་ཚུ་

རྒྱན་ལས། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་ངེས་པ་ལྟ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱུ་མ་ངེས་པ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། གསུང་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་གདུལ་བྱ་གདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་
གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ཡང་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་

པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་གསུམ་མདོ་ལས་གསུང་ཚུལ། ལྷག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཇི་མེད་སྟག་ན་ནལ་འབྱོར་ལྟན། །ཁློ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ལ་སྒྲུང་། །སྒྲ་
ཚོགས་འགྲོ་བ་གང་ཤེས་ཀྱི། །སྒྲ་ཚོགས་གཟུགས་

@022A ཨཱ། །སྤྱུ་མཛད་པ་ནི། །ཞེས་དང་། ཐུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་མཁས་པའི་སྣོད། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། །སྤྱུག་པོའི་དགྱིལ་ན་རྣམ་བཞུགས་ཤིང་། །ཞེས་སྤྱུ་དང་།
ཚུལ་གྱི་གཙུག་ལག་སྟོན་པར་ཡང་།

ཅི་བཞིན་རིགས་པར་རབ་སྟོན་ཅིང་། །ཞེས་གསུང་དང་། སྤྱུལ་པ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་རོལ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དག་གིས། །རྣམ་གྲོལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་
དང་། །དེ་ན་བཙམ་ལྡན་ཐབས་གཅིག་བཞུགས་།

སྤྱུག་པོའི་དགྱིལ་བཞུགས་བསམ་གཏན་བཞུགས། །ཞེས་འཁོར་མ་ངེས་པར་གསུངས་ལ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། །བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་། །མངོན་བར་
འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་མིན་

སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམ་ལྔར་བརྗོད། །ཅེས་གསུང་དང་ངེས་དོན་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་པ་དང་། སྤྱུ་བེམ་ལུས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་
དག་ལ་ཀུན་སྟོང་གི་རྟོག་པའི་

འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་གྲུབ་དང་། སྒྲིམ་གསུང་མཛད་པ་དེ་དག་དུ་མར་སྟོན་གྲང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་སྒྲིམ་དང་། གསུང་སྒྲ་ཚོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། འོངས་

སྟོད་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡིན་ཞེས། རྒྱ་དྲུག་གི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དག་ན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་
དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་

@022B བསམ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲུང་བས་གཡོ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་སྒྲ་
ཚོགས་ཀྱིས་འདྲེས་པས་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བ་དང་།

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་གནས་གྱུར་པ་མི་རིགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་འོངས་སྟོད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་མི་རིགས་སྟོ། །ཞེས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
རྩ་བའི་མདོ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་

ལྷན་ཅིག་གཟུགས་སྐྱ་གཙོ་འཁོར་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། གསུམ་པས་ཁ་དོག་སོགས་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བས་མ་ངེས་པར་སྒྲུང་བ་དང་། བཞི་པས་གདུལ་བྱ་གཅིག་ལ་
འཇའ་ཚོན་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲུང་།

བས་གཡོ་བར་སྒྲུང་བ་དང་། ལྷ་པས་འཁོར་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་ལྷ་སོགས་སྐྱ་ཚོགས་འབྲེས་པར་སྒྲུང་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བཤད་སྒྱུར་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྒྲུང་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །ནས། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་

འབྲེས་པར་མི་རུང་ངོ། །གནས་གྱུར་པ་མི་རིགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་པ་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་པ་ནི་ཡོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ལྟག་

པོའི་མདོ་དང་། ལང་གཤེགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་པར་དུག་སོགས་གསུངས་པས། གསེར་ཕྱིང་ལས། ཐེག་བསྐྱུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་སྒྲུང་བས་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱ་གསུམ་ལ་

@023A ༄། །བསྟོད་པར་ཡང་། རང་གི་འབྱོར་བ་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་རིགས་མཛད་བརྒྱལི་འབྲས་བུ་ནི། །སློ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
སྣ་ཚོགས་རྒྱས་པར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །

རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲིད་རྒྱ་ཆེན་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བར་མཛད་པའོ། །ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྒྲ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་རྒྱང་པ་དང་
པོས་སྤྱིར་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་

པ་དང་། གཉིས་པས་འཁོར་སྣ་ཚོགས་པའི་ནང་དུ་སྒྲུའི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། གསུམ་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་བྱལ་པར་གསུངས་རྒྱལ་དང་། བཞི་
པས་དེ་དག་གི་ལོངས་སྒྲ་ལ་བསྟོད་པར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་སྤྱད་དང་ཞིང་དང་མཚན། །སྤྱད་དང་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྟོན་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་
དད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དབྱིག་འབྲེལ་

དང་། འབྲེལ་བཤད་དུ་ཡོངས་སྐྱེ་རྣམས་ཚོགས་དང་སྒྲོན་ལམ་དབང་གིས་འཁོར་བྱང་སེམས་སོགས་སྐྱེ་ཚོགས་དང་། ཞིང་ཤེལ་སོགས་ཐ་དད་དང་། མཚན་འོད་དཔག་མེད་དང་སྤང་མཛད་
སོགས་དང་། སྐྱེ་ཁ་དོག་དང་ཆེ་

ཆུང་སྐྱེ་ཚོགས་དང་། ཚེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་དང་། མཛད་པ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལྟར་ཐ་དད་པ་སྟེ། བྱད་པར་བྱུག་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དཔྱེད་ནོར་བུའི་ཕྱིང་མཛེས་སུ། བྱད་པར་
བདུན་གསུངས་པ། གོང་དུ་ཁ་

@023B ཅིག་སྟོམས་འཇུག་ཅིག་ཟེར་བས་སྟོམས་འཇུག་ཐ་དད་པ་དང་བདུན་བྱས་པས། འོག་དུ་སོ་སོར་སྐྱབ་སྐྱབས་ལྔ་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ལས། ཡོངས་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། འོག་མིན་གྱི་
གནས་ཁོ་ནར་བཞུགས་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་

གནས་ངེས་རྩལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་མིན་གྱིས་གཞི་ཁོ་ནར་གནས་པར་ཐལ། འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གནས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པར་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ལོང་སྐྱའི་སྐྱ་དཀྱུས་མ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པས་འབྱུང་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་གཏུལ་བྱ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོགས་སུ་

མི་སྤང་བར་བཅུ་ལུས་སོགས་སུ་སྤང་བས་མ་ངེས་པ་དང་། གསུང་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཀྱང་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་བྱང་འཕགས་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་
སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ཆངས་པ་ཆེན་

པོ་སོགས་ལྷ་པལ་བ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཡིག་ཆ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་འཕགས་
ཤག་སྤྲག་གིས་བསྐྱོར་བ། ཆོས་

ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས་པ། ཞེས་ངེས་པ་ལྷ་བྱངས་པའང་བཀག་གོ། ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ལས། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་

@024A ཨྲ། །མདོ་ལས། དེའི་འཁོར་དུ་སྒྲ་དང་སྒྲ་དང་གཞོད་སྒྲིན་དང་མིའམ་ཅི་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་
ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་

པའོ། །ཞེས་མཐོང་བ་བརྟན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། བོད་དག་གིས་དེ་ལོངས་སྒྲ་དང་བ་དང་སྒྲུལ་སྒྲ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །དེ་ཐེག་བསྟུས་སུ་ལོངས་སྒྲའི་འཁོར་བཤད་པའི་
ཁྱདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཞུང་འཁྱུར་ལས། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐེག་བསྟུས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་མདོ་འདི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྒྲོམ་པའི་མདོ་ལང་གཤེགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། ཆོངས་པ་ཆེན་

པོ་སོགས་ཀྱང་རང་མཐུས་འགོ་མི་ཐུབ་པར་བཤད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་མངའ་བ་ལྷ་ཡི་སྒྲའི། །མཐུ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་མཁུན་རྣམས་ཀྱིས། །ཕོ་བྲང་རྒྱག་པོ་དེར་འགོ་འཇམ། །ནས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐུས་གང་ཟག་དེ་དག་

ལྟ་ཅི་སྟོས། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བ་སྐྱེའི་བྱང་པ་རེ་རེ་མངོན་སུམ་འགོད་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། སྤྱིར་ངེས་
པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་

འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཤམ་འི་ཆུ་རྒྱུན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་ཡོན་ཏན་ལྟ་རྣམས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་ཆོ་མཚན་ཉིད་
ལྟ་ལྟན་དང་། ཡོན་ཏན་

@024B ལྟ་ལྟན་དང་། ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་འབྲུག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤྱི་སྤྱི་རྣམ་ལྟར་ན་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་དཀྱུས་མའི་གོང་གི་འོག་
མིན། ཞེས་དང་། སྤྱོད་ལའང་རྩ་འཁུལ་

སོགས་གྱིས་ཁ་དོག་སོགས་མ་ངེས་ཀྱང་དཀྱུས་མའི་སྤྱོད་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དེ་འབྱུང་མི་སྲིད། འཁོར་ཙམ་ལ་བྱང་འཕགས་སུམ་ངེས་ཀྱང་རྩ་བའི་གདུལ་བྱའི་འཁོར་ལ་ས་བཅུའི་བྱང་
སེམས་སུ་ངེས། ཞེས་དང་། གདུལ་བྱའི་

གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོན་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཅུ་བའི་མཚན་ཉིད་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་ངེས་པ།

ཆོས་ངེས་པ། འཁོར་ངེས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། གཉིས་གྱི་དོན་ཤུག་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི།
ཞེས་ངོ་བོ་ངེས་པའི་དོན་

བསྟན། ཐེག་ཆེན་ཉི་ལྔ་ལོངས་སྟོན་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཆོས་ངེས་པའི་དོན་དང་འཁོར་ངེས་པའི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དུས་ངེས་པ་དང་། གནས་ངེས་པ་གཉིས་གྱི་དོན་
ཀྱང་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཏྲག་པ་ཞེས་པས་དུས་ངེས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་གྱི་སྐབས་སུ། ཅུ་བར། སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་དག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གནས་ངེས་
པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

@025A ༄། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོས་ལོངས་སྤྱལ་གཉིས་ཀའི་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད། གཉིས་པས་ས་བཅུ་བ་པ་རང་ཉིད་གང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་དེར་འགོད་ཀྱི་
འཕྲིན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

རོ། །ཞེས་ངེས་པ་ལྟ་འཇོག་ཚུལ་དང་། དེ་རྒྱན་ལས་བསྟན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོར་བུའི་འཕྲིང་མངོས་སུ། ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་མཐར་བུག་ལོངས་སྤྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་
ཤིང་དེར་བྱངས་པའི་ངེས་

པ་ལྟ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལེན་དང་པོའི་མཐར་དཔྱད་ལས། དེ་འབྲའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཅས་དང་།
ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་

གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྱུར་ལུགས་སྒྱོན་ཅན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར། ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་ཡིན་པར་ཐལ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །གཤམ་ཆུ་རྒྱན་
ལས། སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་

བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་འཛོག་སྐྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པར་འདིར་རུང་། སྒྲིར་མི་རུང་། ཞེས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་
བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་སྐྱུ་

ཡིན་ཀྱང་། སྒྲིར་བྱང་སེམས་སུ་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གདུལ་བྱ་གཞུགས་ཆེད་དུ་དེའི་ཆད་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ངོར་བབྱང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤང་བའི་དར་ཁྲིཀ་
ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

@025B ཡོན་ཏན་འབྱུང་པའི་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་བསོད་ནམས་སྟོགས་བཅུར་སྒྲིས་པ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆད་བབྱང་བར་མི་རྣམས་
ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོར་

གདུལ་བྱ་གཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་ཆད་དང་ལྡན་པར་བག་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དང་འཇུག་པ་སོགས་དུ་མ་ལས་ཀྱང་། ཐུབ་པའི་བ་སྐྱའི་བྱང་བྱ་རེ་རེས་ཀྱང་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆད་གཞུང་

མི་རྒྱུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱི་ཁྱུང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱིད་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། དཔེ་བྱད་
བརྒྱད་ཅུ་འགྱུར་པའི་

བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཚན་བཟང་གཅིག་འགྱུར་པ་སོགས་རྒྱ་ཆོགས་ཆེ་ཆུང་གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་གཞུགས་ཆེད་དུ་དེའི་བསམ་ངོར་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དེ་དག་རེ་རེ་བསོད་ནམས་ཆད་
མེད་པས་སྐྱབ་དགོས་པར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་འགྱུར་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མེད་དེ་ཆད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གྱུར་པའི་མཚན་དཔེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པས་
ཁྱབ་པོ། ཁོ་ན་རེ།

ལོངས་སྤྱི་གནས་འོག་མིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱི་ཁྱུང་བྱ་རན་འགོ་པ་དང་ཁམས་གསུམ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། གཞུང་ཁྱུ་རྒྱུན་ལས། སངས་རྒྱས་རྒྱ་འཕུལ་མཐའ་ཡས་པས་
སྐབས་འགར་འཇིག་རྟེན་གྱི་^{@026A} ༡༡། ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རང་གི་བ་སྤྱི་ཁྱུང་བྱ་རན་འཇོག་ན། གདུལ་བྱ་ཙམ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོར་མི་ཤོང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་མི་འགལ་ཡང་རང་དབང་དུ་འོང་མི་རྒྱས། དེ་རྒྱས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་སྒྲོམ་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་ཁྲ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱལ་སྟེ།

དེ་ལྷ་ཁྲའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ལ་དགོངས་ཞེས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོ་དེ་ལས་ལོངས་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་ལྷ་ཁྲ་སོགས་རང་དབང་གིས་འོང་བ་དེའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡིན་བྱས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱས་པར་ཐལ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་མཐུས་དེའི་བ་སྤྱིའི་བྱང་བྱར་ཁམས་གསུམ་འཛོག་གྱང་། དེའི་བ་སྤྱིའི་བྱང་བྱར་དེ་དག་མེད་དེ། དེའི་བ་སྤྱིའི་བྱང་བྱར་འདོད་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་འོག་མིན་ན་འདོད་པའི་

གནས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་གྱང་། གཞུང་གི་ཆུ་རྒྱུན་ལས། དེའི་འཁོར་འདོད་ཏེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། ནས། དེ་
འདྲ་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་གོང་

མའི་མིག་དང་དེའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་པ། དེར་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་ཀྱང་། འདོད་པའི་མིག་ཤེས་དང་མིག་མེད་ཟེར་རམ་དཔྱད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་
རྒྱུད་ན་འདོད་པའི་མིག་སོགས་མེད་ན།

@026B འདོད་པའི་ལུས་མེད་པར་བལ་ལོ། །འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་། འཁོར་བའི་བསྐྱུས་པའི་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་འབད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ས་སྡེ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་གནས་

གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་རྩལ་བསམ་དགོས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཟག་མེད་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
ན་འདོད་པའི་མིག་དང་མིག་ཤེས་སངས་རྒྱས་

ལ་ཡོད་པས། སྤར་གྱི་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་མིག་དང་མིག་ཤེས་ལ་བྱས་ཆོག་གམ་སྟམ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་དབུ་སེམས་ཀྱན་འདི་ལྟར་མཐུན་པས་ན། མཛོད་ལས། ཐོ་
མོའི་དབང་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་དག། །མ་

གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། དེས་ནི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ལྟ་ལ། ཤོ་མེའི་དབང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
ལྷགས་ལ་གཟུགས་ཁམས་ལ་

གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་ལས་མཐོ་བའི་གཟུགས་ཁམས་མ་བཤད་ཅིང་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཤོད་བང་སོགས་ལ་གཟུགས་གྱི་སས་བསྟུས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ན། ལྟ་
ལྟ་ལྟ་ཞེས་སོགས་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པར་

འགྱུར་བས། རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་དཔུང་། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་མཐའ་པ་དེ་རང་དུས་སྟུང་གི་སྟུལ་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བར་བལ། མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་པ་ལ་རང་དུས་སྟུང་ལྟར་བསྐྱོར་

@027A ༄༄༅། །བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གཙོ་བོ་དེ་ལོངས་སྐྱུ་དང་། རང་གི་སྟུལ་པའི་འཁོར་ནམས་སྟུལ་སྐྱུར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་
སྐྱུའི་འཁོར་དུས་གྱུར་པའི་རང་

གི་སྤྱལ་སྤྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་གནས་པའི་རྗེས་ཐོབ་པས་སྤྱལ་པའི་རང་གི་འཁོར་ནྟམས། རང་དང་རྒྱད་
གཅིག་པའི་རྒྱད་མཐའི་སྒྲོང་།

ཅིག་གཉིས་པ་ལ། གཙོ་བོ་དེ་ལོངས་སྤྱ་དང་། རང་གི་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ནྟམས་སྤྱལ་སྤྱར་འབྱར་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་དེ་ཉིད་ལས། གཏན་ཡང་། ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་ས་བཅུའི་
ཡོན་ཏན་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་བརྒྱ་།

དང་སྒྲོང་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནས། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་གནས་པའི་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྟལ་དེ་སྟེད་གྱི་
གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་།

བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱལ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་རྗེས་ཐོབ་སྐབས་མ་གཏོགས་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་བཞག་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའི་དུས་སུ་སྤྱལ་པ་དེ་དག་
བསྐྱུས་ཀྱང་།

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པས་མི་མངོན་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱའོ། །མདོར་བསྟུན་མཚན་ཉིད་ལྟར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་ནི། གནས་གྱུར་
པའི་མཚན་ཉིད།

@027B དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་སྟེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྱུན་གྱིས་ཏྲག་པའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་བཅས་ཀྱི་
གཞན་དབང་ལོག་ནས་རྣམ་

བྱང་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཕྱིན་དུ་གཞོགས་ནས་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་སྟེ། སྐྱིན་པར་ཞོགས་ནས་ཆོ་དང་། སེམས་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་གསུམ་དང་། ཚུལ་པར་གྱིས་
ལས་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་

དབང་བ་གཉིས་དང་། བཟོད་པར་གྱིས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། བརྩོན་པར་གྱིས་སྒྲོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་རྩུ་འཕུལ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞེས་རབ་གྱིས་ཡི་ཞེས་དང་།
ཆོས་ལ་དབང་བ་གཉིས་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་པས་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་གྱི་སྟོང་པས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་། ལས་

ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་འདུས་བྱས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡང་ཡང་སྟོན་པས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུར་གཅིག་པས་
ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དང་རྒྱད་ཚད་

མེད་པར་བྱང་རྒྱབ་པས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་

@028A ༄། །བཏབ་པའི་ཤུགས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྫོགས་པ་མེད་པས་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པར་གནས་པའོ། །ལྷ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་
བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་

ན་དཔེ་མེད་པ་དང་རྟོག་གི་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །གཞུང་འཁྱུར་ལས། འདི་ལོངས་སྤྱུལ་ཀུན་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པས་ལོངས་སྤྱུལ་ཁོན་ལ་མིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཆོས་
ཅན། དབང་

འབྱོར་ལྔ་དང་གནས་འབྱུར་ལྔའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྔན་དེ། ཞེས་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཡང་དབང་འབྱོར་བ་ནྟམ་པ་དུས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དབང་འབྱོར་བ་འཐོབ་ཅེས་ན། མདོར་བསྟུན་ནྟམ་པ་ལྔས་
འཐོབ་སྟེ།

ཞེས་སོགས་ལྟར། གཞུགས་ཕུང་གནས་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལུས་མཚན་དཔེ་གསུང་དབངས་སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། ཆོར་ཕུང་གནས་གྱུར་པས་ཉོན་
མོངས་མེད་ཅིང་སྒྲ་ཆོགས་

པ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདྲུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར་པས་མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་ཐ་སྟོན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་དབང་
འབྱོར་བ་དང་། འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་

ཕུང་པོ་གནས་བྱུང་བས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྒྲུལ་པ་དང་། ས་སོགས་བསྐྱུར་བ་དང་འཁོར་བསྐྱུ་བ་དང་དཀར་པོའི་ཆོས་ཟག་མེད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་གནས་བྱུང་པས་མེ་ལོང་ལྟ་

@028B བྱ་མཉམ་ཉིད་སོར་རྟོག་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ལྟའོ། །རོལ་མཚོ་ལས། མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྐྱ་དང་། གྱི་དང་། རེག་
བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་

ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསུང་ཚངས་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་བཟང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་སྤྲ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དབྱ་སྐྱ་དྲི་ཞིམ་པོ་སྐྱེས་བྱའི་ཡིད་འཕྲོགས་པར་
བྱེད་པའི་

མཚན་བཟང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དབྱ་སྐྱ་འཇམ་པའི་མཚན་བཟང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་ན། འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་
པ་རོ་མཚོག་སྤྲང་།

ཞེས་པའི་མཚན་བཟང་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དམ་སྒྲུལ་མོ། །ནས། རོ་མཚོག་སྒྲུང་བའི་མཚན་ནི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དགོས་སམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གུན་
བཏུས་གྱི་ལུང་ནི།

མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གང་ཞིན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་
ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་

དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་དང་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའོ། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རེད་འདའ་བའི་གུན་བཏུས་འབྲེལ་བ་
ལས། ངོ་བོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་

@029A ༄། །ཤེས་རབ་ཏུ་བཞག་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུང་བའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཤེས་པ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསེར་ཕྱང་ལས། རོ་མི་ཞིམ་པ་ལའང་རོ་མཆོག་བྲོ་བར་མཁྱེན་པ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ནི། རྒྱུང་འབྲིས་བད་ཀན་གྱིས་ལྷགས་མ་ཉམས་པར་རོ་བྲོ་བ་སོ་སོར་མྱུང་བ་
དང་མཐུན་

པའི་རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉི་སྒྲུང་ལས། རོ་བྲོ་བ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྲུ་བ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ཐོབ་པ་ཉིད་གྱིས་ལྷགས་གྱི་དབང་བོ་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
དབང་བོ་དང་

རོ་ངན་པ་ཕྱད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རོ་བྲོ་བ་མཆོག་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བར་མཛད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས། རོ་ངན་པ་དང་ཕྱད་པ་ན་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲོང་བྱེད་ལྷགས་འཛོག་པ་དང་།
གཟིགས་བ་སྒྲིབ་མེད་དག

པ་ལ་ཡང་གཟིགས་པ་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུན་འཛོག་སྟེ། ཚོག་གསལ་ལས། སྒྲུན་མཛོས་པར་འཕྱུམས་པ། ཞེས་དང་། སྒྲུན་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤལ་འཛོར་སོགས་མེད་པས་
དག། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། མཚན་དཔེ་འདི་དག་ཕྱི་ལོན་ཏན་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་པར་འཇོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཤམ་འི་ཚུ་རྒྱན་ལས། ཁོ་ན་རེ། སྤྱལ་སྤྱིའི་མཚན་དཔེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སྤྱར་ཐལ།
གཟུགས་གང་

@029B ཞིག་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཨ་ འབྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་
སོགས་ཁོང་ནས་མཉམ་

ཉིད་དང་སོར་ཉོག་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ལོང་སྤྱད་དང་། བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱལ་སྤྱིར་རབ་ཏུ་བཏགས། ཞེས་བྱ་ཉ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་
དང་། སོགས་

ཁོང་ནས་ལོང་སྤྱིའི་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱལ་སྤྱིའི་སྤྱང་བ། གཉིས་བ་སྤྱིད་པའི་རྩས་པ་གཉིས་ལ་སྤྱོར་ཟེར་བ་དང་། བྱང་ཡེས། བསྐོམ་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིར་བྱས་པ་དང་། སྤྱར་སྤྱི་བཞི་བཤད་ནས་འདི་སྤྱི་
གསུམ་

བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྒྲིབ་དུ་བྱེད་མི་འཐད། ཅེས་བཀའ་ནས་འདི་སྐྱབས་ལྷན་གྱི་འཕྲུག་བསྐྱེད་བྱས་ནས་དེའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་དང་སོགས་ཁོང་ནས་འོངས་སྤྱུལ་བསྟན་ཟེར་བ་
ནམས། རྣམ་བཤད་ལས།

སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ། ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་

ཡུལ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འོངས་སྒྲིབ་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་ཞིང་། མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྐྱེ་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་བསགས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

@030A ལྟ། །ཞེས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཆོས་སྐྱེ་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་ནས། སོགས་པ་སྤྲུལ་མས་ཁོང་ནས་སྐྱེ་ལྟག་མ་
གཉིས་བྱང་

འཕགས་དང་སོ་སྤྱི་ལས་དག་ཡན་གྱི་ཡུལ་དུ་དང་། སོགས་པ་ཕྱི་མའི་ཁོང་ནས་དེ་གཉིས་རང་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཚོགས་གཉིས་ཆར་ལས་བྱང་བར་རྒྱན་སྒྲུང་ལས་གསུངས་པས་
བཀག་ལ། འདི་གསུམ་

པ་གསེར་ཕྱིང་ལས་ཞིང་ཡིས་གསུངས་སོ་རྒྱས་པར་མཆན་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ། ཅས་པ་ལྟར།
མཐའ་དཔྱོད་

ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་གཙོ་བོར་ཆོས་སྤྱི་བྱང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་གཙོ་བོར་ལོངས་སྤྱི་མཆན་དཔེ་དང་ལོངས་སྤྱི་པོ་བྱང་འབྱོར་བ་རྣམས་འབྱུང་། ལོངས་
སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཆ་ལས་མཆོག་སྤྱལ་གྱི་བྱུགས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆ་ལས་མཆོག་སྤྱལ་གྱི་མཆན་དཔེ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་གཙོ་བོ་སྤྱི་མ་གཉིས་དང་། སྤྱལ་སྤྱི་དེ་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱལ་པར་

གསུངས་མོ། །མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་འདྲིན་ཚུལ་ལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། མངལ་དུ་འབྱུག་པ། བཙས་པ། སྐྱེ་པ། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། མངོན་བྱང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ། དེ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

@030B བསྐྱལ་ནས་བཏགས་པ། སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དགུ་དངོས་སུ་དང་། བདུད་བདུལ་བ། འཕོ་བ། ཟུ་འདས་གསུམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །ཐེག་བསྐྱས་ལས། དགའ་
ལྷན་གནས་པ། འཕོ་བ། བསྟུམས་པ།

འདོད་སྤྱད། མངོན་འབྱུང་། ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་ཀན་དུ་གཤེགས་པ། དགའ་སྤྱད། བྱང་རྒྱལ་པ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ། ཟུང་འདས་བཅུ་གསུངས་ལ། སྐྱུ་རྩ་ལ་འབྲན་བ་དང་། བདུད་བཙེམ་གཉིས་
བསྟན་དགོས་གསུངས།

ཀུན་བདུས་ལས། དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་བསྟན་པའི་མཛད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྩལ་བསྟན་རྗེས་ཀྱི་མཛད་པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཛད་པར་གསུངས་ཏེ།

མཐའ་དཔྱད་ལས། སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་མ་བསྟན་གོང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེའི་སྟོང་པ་དང་། ལྷག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དར་ཁྱིམ་ལས།
མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་

བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་མཆོག་སྤྱལ་གྱི་མཛད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་སྤྱིའི་འདི་ལྟར་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ལ་དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པར་འདོད་པ་ཡོད་པ་
སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདྲིན་

ཚུལ་ཐེག་བསྟུས་ལྟར་རོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ། འཕོ་པ། བལྟམས་པ། བཟོ་གནས། བཅུན་མེའི་འཁོར་ན་བཞུགས་པ། མངོན་བྱང་། དགའ་སྤྱང་། བདུད་འདུལ།
བྱང་རྩབ་པ། ཆོས་འཁོར་^{@031A} ༄༅། །བསྐྱོར་བ། ལྱང་འདས། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་སྟེ། རྒྱ་བའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལྟར། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྟན་འབར་མ་དང་དེའི་སྤྲགས་གསུངས་
པ་འགྲང་རོ། །རིན་ཆེན་འཕྲིང་བར། ལྷ་བབས་དང་། ཐབས་

ལ་མཁས་པའི་མདོར་ཆོས་སྟོང་གི་གཉིན་པོར་ཆོས་རྩབ་པ་འདྲིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱུད་རྒྱ་མའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དར་ཁྱིམ་ཏུ་གཉིས་གསུངས་པས། བྱམས་གཞུང་དུ་དགའ་
ལྡན་དུ་སྤྱིས་པ་དང་པོར་བྱས་ཤིང་།

འདིར་འཕོ་བ་དང་པོར་བྱས་སོ། །དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་པོར་བྱེད་ན། ལྷམས་སྤྱ་ཉུགས་པ་དང་བལྟམས་པ་གཅིག་བྱ་ལ། འདིར་སོ་སོར་བྱའོ། །ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན། སངས་
རྒྱུ་འོད་སྤྲུང་གི་དྲུང་དུ་མ་འོངས་

པན་བྱང་རྒྱུ་ཐོང་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ཅིང་ཆོངས་པར་སྒྲོད་པ་སྤྲད་ནས། དམ་པ་ཉོག་དཀར་དུ་སྐྱེས་ཏེ། དགའ་ལྡན་གྱི་ཆོ་ཆད་ལོ་བྱེ་བ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བདུན་དང་ས་ཡ་དུག་དུ་གནས་ནས་ལྷ་
རྣམས་གྱི་དོན་མཛད་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན། དགོངས་འབྲེལ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་སོགས་ལྟར། ཞིང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་
མིན་པ།

མདོ་ཕལ་བོ་ཆེ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་གྲས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གྱི་མཐའི་གདུགས་པ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་དུ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་དང་གླིང་རེ་རེ་

@031B དང་སྒྲིའི་བྱོན་ཙམ་རེ་རེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ཤི་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུ་མས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་སྐྱུ་མཆོར་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་
བ་རབ་འབྱམས་སྐྱུ་མཆོ་སྟོན་པ་དེ་ཡིན་ལ།

འདི་ཐེག་དམན་པ་ལྟར་ན། མི་ཤམ་པའི་དབྱར་ཙེ་པཎ་བཅེངས་པ་ནས་འཇོག་གམ་འཆི་སྲིད་ནས་འཇོག་དབྱད། གཉིས་པ་ལྷུ་མས་སུ་ཁྱུགས་པ་ནི་དེ་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་བྱིས་དུ་ཆོར་མ་སོགས་མེད་
པར་མཉམ་པ་དང་། ཁང་སྟོང་དུ་

བྱས་སྐད་སྟན་འབྱེན་པ་དང་། རྒྱལ་ཆལ་སོགས་སུ་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་དང་། རྩི་དབྱ་རྣམས་མེ་ཏོག་གིས་ཁབས་པ་དང་། མར་དང་ཤ་ཁབ་སོགས་མི་བད་པ་དང་། རྩ་སོགས་རོལ་མོ་རྣམས་ཀྱི་
སྒྲ་རང་བྲགས་པ་དང་བྱིས་དུ་རིན་པོ་ཆེ་

གཏེར་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་། ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་ལྷས་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་འོད་འབྱུང་པ་སྟེ། ལྷས་བརྒྱད་དང་བཅས་ཏེ། ཞིང་འདིར་ཟིན་གཞོན་མེ་ཕོ་རྟའི་ལོ་ས་ག་ཟླ་བ་ཤོལ་
བཅས་ཀྱི་སྤྲ་མའི་ས་གའི་ཉི་ལ་སྐར་མ་

ཀྱལ་གྱི་དུས་སྐབས་གསེས་ཤིང་ལ་གནས་པའི་རིམ་དུ་སློབ་གཡས་ནས་སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་མཆོ་བ་དུག་ལྷན་ཞུགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། ཞིང་རབ་འབྱམས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱམས་ཞུགས་ཅིག་ཅར་

མཛད་དེ། སྐྱམས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པའི་ནང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་བཅུའི་བར་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པ་ལས། མའི་སློབ་གཡས་པ་ནས་ཞུགས་སོ། །ཞེས་དང་།
སྐྱ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་

@032A ༄༄༅། །དེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ནས། གསེར་བཞིན་དུ་ཁང་པ་བཅུགས་པ་དེ་རྣམ་པར་མཛོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་
དང་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོར་

སྟོན་པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་སྦྱ་བ་སྐྱམས་པ་ནི། ཟིལ་གཞོན་མེ་རྟའི་ལོ་ས་གའི་ཉ་ལ་སྐྱམས་སྐྱ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་རྒྱ་སྟོད་སྒྲུབ་པོལ་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་བཅུ་རྩེ་གསལ་
མེ་པོ་རྟ་ལོ་དེ་ཉིད་

ཀྱི་དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱ་མཁུ་རྒྱ་ལམ་རྟ་རྒྱའི་ཉ་དང་སྐར་མ་རྒྱལ་འཛོམ་པའི་སྔ་དྲོ་སྐྱ་བལྟམས་ཆོ། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱེན་གཉིས་ཀྱིས་ལྷའི་གོས་ཀྱིས་སྦངས་ཏེ། བློ་ལ་བཞུགས་ཏེ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་
དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའ་བོས་

སྐྱ་ལུས་བཀྱས། དེ་ཆོ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོས་རྒྱ་མེ་ཏོག་འཐོར་གདུགས་སོགས་བྱུང་། ལུས་བསྟན་པ་མེད་པར། དག་ཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཤར་དུ་གོམ་པ་བདུན་པོར།
དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མིའི་

སྐྱིན་གནས་སུ་བྱ་ཞེས་སྟོ་དང་། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ལུ་དུ་སྐྱིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་སྐྱེ་གན་འཆིའི་ཐ་མར་དབྱུང་ངོ་ཞེས་རྟུབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྒྲ་ན་མེད་པར་
བྱའོ། །བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་སྒྲེ་གཞོམ་

པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་སྟོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་པོ་ཐོར་བ་ན། བསྟན་བདུན་པེ་སྐྱིས་ཤིང་སེཾ་སྐྱ་བྲགས་སོ། །བསྟན་རྩིས་ལས། ཆོས་བདུན་ཀྱི་སྔ་དྲོ་སྐྱ་བལྟམས་པ་དང་ས་ག་ལ་ཤོལ་བྱུང་བར་
གསུངས་སོ། །བཞི་པ་བཅོ་

@032B གནས་སོགས་ལ་སྒྲུངས་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡོད་དང་གྲངས་དང་ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་དང་། ཅིས་དང་། སྒྲུ་ཙུ་ལ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་
བཟོ་སོགས་མ་བསྐབ་པར་མཁྱེན་

ཅིང་། གྲིས་པ། གྲི་ཕྱག་དང་ལྷན་ཅིག་རི་ལི་བཞི་དོར་བའི་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་དང་གསལ་བྱེད་ཀ་སོགས་སོ་བཞི་བཟོད་པ་ན། ལ་བཟོད་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་སྒྲུ་བྱང་བ་
སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲངས་མེད་

བ་བྱང་བས་ཡི་གའི་གྲ་ནས་གྲིས་པ་སྐུམ་ཁྲི་ཉི་ས་སྟོང་བྲ་མེད་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པའི་སྐུ་ལ་ལྷན་དུ་བྱས་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །འཇམ་བུ་གྲི་གྲུའི་གྲིབ་མར་སྐྱིལ་ཀྱང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་བར་
མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་

ཡང་འཇམ་བུའི་གྲིབ་མས་སྐྱུ་ལ་བྱབ་པར་གནས་པས་ཡབ་སོགས་མང་པོས་ཕྱག་བྱས་ཤིང་བསྟོད་པ་མཛད་དོ། །ལྔ་པ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྲིས་རོལ་བའི་ཚུལ་ནི། གཞོན་ནུ་ཆེར་སྐྱིས་པ་ན་ལྔ་
ཀྱ་གཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་

སྐུལ་པོ་ལ་གཞིན་ཏུ་དོན་གྲུབ་འདི་ལྟས་མཁན་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱང་ན་རྫོགས་པའི་སངས་སྐུས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱིམ་ན་གནས་ན་འཁོར་ལོའི་སྐྱུར་བའི་སྐུལ་པོ་སྐུལ་མིང་སྣ་བཏུན་
དང་ལྷན་པར་བཤད་པས།

བཙུན་མོ་སྒྲངས་པར་བྱ། ཞེས་ཞུས་ནས་ལྷ་ཀྱུ་ལག་ན་བེ་ཙོན་གྱི་ཏུ་མོ་དགོས་སྒྲུས། དེ་སྐྱུ་རྩལ་མི་ཤེས་པ་ལ་མི་གཏོང་ཟེར་བར། མེས་པོ་སང་གོ་འགྲམ་གྱི་གཞུ་སྒྲངས་པས་ལྷ་ཀྱུ་གཞན་གྱིས་

བརྟུང་མ་ཞུས་པ་བྱང་སེམས་

@033A ཨོཾ། །དེས་སྒྲངས་ཏེ་སྒྲིལ་གྱུང་བཅས་ཏེ་ལག་པ་གཡོན་པས་སྒྲངས་ཏེ་གཡས་པས་སོར་མོ་གཅིག་གི་བརྟུངས་ཏེ་གཞུང་གི་སྒྲིལ་བས་སོར་སྒྲིལ་གྱོང་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་སྒྲག་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ཅིའི་ཟེར་།

བར། གཞོན་ཏུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མེས་པོའི་གནས་ཀྱི་སྒྲུལ་མཆོད་བས། ལྷ་མི་བསྐྱེད་ཨ་ལ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱུ་གྲགས་བཅུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འབཞུགས་པ་མང་པོ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་མུད་དེ་མདའ་གཏིང་ཏུ་བྱུག་པའི་

ཤུལ་ཁྲོན་པའི་བྱང་བྱ་བྱང་བ་མདའི་ཁྲོན་པར་གྲགས་ཤིང་། སྐྱུ་རྩ་ལ་གོ་བྱུག་ལ་སྐྱུངས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱང་པར་འཕགས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཉིར་ལྔ་པ་ལྷགས་རྟ་ལ་འཇིག་
རྟེན་པ་དང་མཐུན་

པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ས་འཛོམས་སོགས་བཅུན་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཅི་དགས་རོལ་བ་ན། ལྷ་སྐྱུ་ནམས་ཀྱིས་དགའ་བའི་སྐྱེ་འབྱིན་ཅིང་། དེ་ནས་ཉིར་བརྒྱད་པ་རྩ་བུའི་
བར་ལོ་བཞིར་ཁབ་དུ་བཞུགས་

སོ། །དུག་པ་ངས་པར་འབྱུང་བ་ནི། ཉིར་དགུ་པ་དངོས་པོས་ཞེས་པ་ཤིང་བྱི་ལ་རོལ་མའི་སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་སྟོ་བཞིར་ཕེབས་པ་ན། ཤར་སྟོར་རྒྱས་ཁོག་ །སྟོ་སྟོར་ནད་པ་དམུ་རྩི་ཅན། རུབ་སྟོར་མི་
ཤི་བ་འབྱོགས་

ཀྱིས་བཏིགས་ཏེ་དུ་ཅུ་བ་གཟིགས་པས་ཤིན་དུ་སྟོ་རྩེ་ལ་བསྟན། བྱང་སྟོར་ལྷའི་སྐུ་ལ་པའི་དགེ་སྟོང་གཟིགས་པས་དད་པ་སྐྱེས་པས་རབ་དུ་འབྱུང་བར་བཞེད་པས། བྱོང་བྱིར་ཀྱི་སྟོ་བཞིར་དཔུང་
གི་ཚོགས་ཡན་ལག

@033B བཞིས་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་པར་ལྷན་པུ་ཞི་བའི་སློབ་གྲོགས་ཀྱིས་སེར་སྒྲིའི་མི་རྣམས་གཉིད་པར་བྱས། རྣམ་ཐུན་སྐར་མ་རྒྱལ་འཆར་བའི་དུས་སུ་འདུན་པ་ལས་ཏྲ་རྒྱན་ལྷན་སྦྲངས་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སློབ་ཤི། རྒྱ་ཆེན་བཞིས་ཆེབས་

ཀྱི་རྒྱལ་ལག་བཏེགས་ནས་ཤྲ་བྱའི་ཡུལ་ནས་དཔག་ཚད་དུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན་རྣམ་ལངས་རྒྱན་དང་ན་བཟའ་ཆེབས་ལ་བཀལ་ནས་འདུན་པ་ཕྱིར་ལོག་སར་འདུན་པ་སྤྱར་ལོག་གི་མཆོད་རྟེན་བརྩེགས། དེ་ནས་གཙུག་ཕུད་རལ་

གྲིས་བཅད་དེ་བར་སྤྱང་ལ་འཁོད་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པས་བྱིར་ནས་གཙུག་ཕུད་ཀྱི་དུས་སྟོན་བྱས་ལ། དེར་གཙུག་ཕུད་སྦྲངས་བའི་མཆོད་རྟེན་བརྩེགས། གོས་དུར་སྒྲིག་མན་བས་ཏེ། རབ་བྱུང་མཛད། དེར་དུར་སྒྲིག་

སྦྲངས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཁབ་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་རང་ས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྟོན་ལས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཐོབ་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྐྱུ་མ་ཤེས་ཀྱི་བུ་རིང་འཕུར་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་

སྒྲིམས་འདུག་བཞི་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །བདུན་པ་དཀའ་བ་སྟོད་ཚུལ་ནི། ལྷ་ངན་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་སོགས་བསྒྲོག་ཕྱིར། ཤིང་གྲིའི་ལོའི་དགུན་ཟླ་ང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་བ་མོ་ནས་ཚུ་བོ་
ནི་རན་ཇོ་ནའི་འགྲམ་དུ་བསམ་

གཏན་བཞི་པའི་མཁའ་ཁྱབ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་ཤིང་། དང་པོར་རྒྱ་ཤུགས་འབྱུག་ཅིག་བཞེས་པས་མདོག་སྟོ་སང་དུ་གྱུར། དེ་ནས་འབྲས་འབྱུག་ཅིག་ཁོ་ན་བཞེས་པས་མདོག་སྟོ་སང་ཉ་
མིང་ཀྱ་ཏའི་མདོག་དུ་གྱུར། དེ་ནས་

@034A ༄། ཏིལ་འབྱུག་ཅིག་ཁོ་ན་བཞེས་པས་སྒྲར་ལྷར་ལས། དེ་ནས་ཟས་ཅི་ཡང་མི་བར་བཞུགས་པས་སྒྱ་སྒྲམ་ཤིང་རིད་པ་རིས་པ་པགས་པ་སྟོན་པོས་གཡོགས་པ་ལྷར་གྱུར་ཅིང་
བདུད་

ཀྱིས་སྒྲོག་ཀྱང་མ་གསན་པར་ལོ་དྲུག་གི་བར་དུ་དཀའ་བ་སྟོད་པས། ལྷ་མི་བྲག་བྲིག་བཅུ་གཉིས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིན་པར་བྱས་སོ། །ངས་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ཤིང་། དཀའ་སྟོད་
ཀྱི་མཐར་སངས་

རྒྱལ་མོ་འཁོར་ལྷན་པ་ལ་དུ་བ་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་སྒྲུལ་ནས། སྒྲན་ལས་བཞེངས་ཏེ་བྲན་མོ་བྱུང་མ་ཤི་བའི་རོ་རས་བསྟེན་པའི་གྲགས་པ་འོག་མིན་པར་གྲགས། དེ་ནས་ས་ག་རྒྱ་བའི་བཙུ་
བཞིའི་སྤྱོད་ཤམ་

ཐབས་ཆོས་གོས་བཞེས་གྲོང་དུ་རྒྱ་བར་བྱ་མོ་ལེགས་སྦྱིས་མས་དང་པོ་དགའ་སྦྱད་ཀྱི་དུས་ནས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་ཟས་སྟར་ཅིང་དེའི་མཐུས་རྒྱལ་བྱ་སངས་རྒྱལ་པར་
ཤོག་ཅིག །

ཅས་སྟོན་ལམ་བཟབ་པས། གྲོང་མི་དགའ་བྱེད་ཀྱིས་ལེགས་སྦྱིས་མར་བསྐྱལ་བས། གཡོག་མོ་གོང་མས་བྱང་སེམས་སྦྱན་བྲངས་ཏེ་ལེགས་སྦྱིས་མའི་བྲིམ་དུ་བ་སྟོང་གི་འོ་མ་ལན་བདུན་དུ་
ཉིད་བྱུང་བས་

པའི་འོ་མར་འབྲས་སྒྱག་པ་བཙས་པར་བཀྱ་ཤིས་ཏྲགས་སོགས་ཤར་བའི་འོ་བྱག་སྒྲུང་ཙི་ཅན་གསེར་སྟོད་བཀའ་བ་ལུལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཐོགས་ཏེ་སྟེང་རྒྱས་གྲོང་ནས་བྱང་སྟོང་ལ་བབ་པ་
ན། ཉེ་རན་

@034B ཇོ་ནེ་གླུ་འུ་མོས་ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་སེང་གའི་བྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ་བཞེས་ནས། གསེར་སྟོད་རྩུང་བོར་བ་གླུ་འུ་པོ་རྒྱ་མཚོས་བྲིས་བ་བརྒྱ་བྱིན་མཁའ་ལྷིང་དུ་སྐྱེལ་ནས་འཕྲོག་པར་
བརྩམས་གྲང་མ་ལོན་པར། བརྒྱ་

བྱིན་རང་གཟུགས་གྲིས་སྒངས་ནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་བྲིས་ཏེ། ས་ག་རྩེ་བའི་བཅུ་བཞི་ལ་དགོ་འདུན་གྲིས་སྟོད་ཆེན་པོའི་དུས་སྟོན་དང་། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ནའང་ལོ་རེ་བཞིན་དུས་སྟོན་བྱེད།
ཟས་དེས་བྱུང་

སེམས་ཀྱི་སྐྱུའི་སྟོབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཤིང་སྐྱ་གསེར་འོད་འབར་རོ། །བརྒྱད་པ་བྱུང་རྩུབ་སྟིང་པོར་གཤེགས་རྩལ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ་བསྟན་པ་དེ་དོ་ཇི་གདན་མ་གཏོགས་ས་
གཞན་གྲིས་འདེགས་

མི་རྣམས་པས། དེར་ཐེབས་ལམ་ནས་རྩ་ཆོང་བཀྲ་ཤིས་ལས་དུར་བ་བཞེས་ནས་དེར་བྱུང་རྩུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་རྩ་བཏང་བར་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་ལ་བཞུགས་སོ། །མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཐུན་མོང་བའི་
སྒྲུང་དོར་དེ་

ཡོད་དེ། ལོ་ལྔ་པ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ལོའི་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཙེ་ལཱ་འི་སྒོ་ད་ལ་བྱང་རྒྱལ་གི་དྲུང་དུ་རྩ་འི་སྟན་ལ་བཞུགས་ཏེ་བདུད་བདུལ་པའི་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ་སོ་ལྔ་བ་ཞེས་སོ་
ལྔ་ལ་སངས་

རྒྱས་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་བཀོད་དམ་སྒྲམ། དགྲུ་པ་བདུད་སྤེ་བཙེམ་རྩལ་ནི། ལྷ་མེད་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྟན་འདི་ལས་མི་ལྷན་བར་དམ་བཅས་ཏེ། མཛོད་སྤྱ་ནས་བདུད་འཛེམས་པའི་
འོད་ཟེར་སྒྲོས་

@035A ༄༄༅། །པས། བདུད་ཀྱི་གནས་གཡོས་ས་ཡང་གཡོས་པས། བདུད་དམ་ག་མགོ་གཅིག་སོགས་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཅུ་ཁོར་ཡུག་ཁེངས་པ་མཐོང་བ་ན། བདུད་
དཔུང་

བྱང་སེམས་ཁའི་ནང་དུ་ལྷགས་པ་མཐོང་དུ་ཅུག་པས་བྲོས། སྤིག་ཅན་སྤྲུང་ལོག་སྤེ་མཚོན་ཆ་སྤྲོ་ཆོགས་འཕངས་པ་མེ་ཏོག་སོགས་སྤྱ་གྱུར། དེ་ནས་སྤིག་ཅན་གྱིས་ལོང་ལ་སོད་ས་ཤིག་བྲོད་ཀྱི་
བསོད་

ནམས་འདི་ཙམ་གྱི་ཐར་བ་མི་ཐོབ་སྒྲིམ་པར། བྱང་སེམས་གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གཅིག་གིས་འདོད་པའི་བདག་པོ་ཐོབ་ན། ངས་མཆོད་སྦྱིན་གྲངས་མེད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་ཐོབ་

གསུང་པར། བདུད་གྱིས་ངའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་དབང་པོར་ཁྱོད་ཡོད་ན། ཁྱོད་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་དབང་པོ་སྤྲོ་ཡིན་ཞེས་པར། ས་འདི་བདག་གི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱག་གིས་ས་ལ་རེག་མ་ཐག་ས་
གཡོས་ཏེ། སའི་ལྷ་མོ་

འཁོར་བཅས་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་བདག་གིས་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཤོས་སོ། །བུད་མེད་ནམས་གྱིས་འཇུག་སོགས་བསྟན་པ་ཡང་བདུལ་
ལོ། །བཅུ་པ་མངོན་པར་བྱང་

རྩལ་པ་ནི། སོ་དྲུག་པ་བྱུ་མཆོག་ལྷགས་སྒྲུལ་གྱི་ས་གཞུ་བའི་ཆོས་ལྡེའི་སྟོན་ལ་བདུད་བདུལ། ནམ་གྱི་ཐུན་དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མིག་གི་མངོན་ཤེས། བྱང་ལ་སྟོན་གནས་རྗེས་
དུན། སྦྱ་རིངས་ཤར་དུས་ཟག་ཟད་

@035B མངོན་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །མཐའ་དཔྱིད་ལས། སོ་ལྷ་དང་སོ་བདུན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་མི་འཐད་པ་ཁོན་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཟིལ་གཞོད་མེ་རྟར་འབྱུངས་པའི་

སངས་རྒྱས་པའི་ལོའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོ་ལྷ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་སངས་རྒྱས་པར་ཀུན་དོར་སོགས་དང་། སོ་བདུན་པ་རྩ་ཏྲ་ལ་སངས་རྒྱས་པར་མཁས་པ་གཡུང་ཆོས་སོགས་དང་། སོ་
དུག་པ་ལྷགས་སྒྲུལ་ལ་

སངས་རྒྱས་པར་མཁས་མཆོག་སྒྲུན་སྒྲ་དོན་གྲུབ་དཔལ་དང་། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཟེར་གྱི་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པས། ཕྱི་མ་སོ་དུག་པ་ལྷགས་སྒྲུལ་ལ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་ལེགས་པའི་
ཕྱིར། སོ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་ཞི་དུག་དགོས་པས་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཅིང་། སོ་བདུན་ལ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ནས་ཞེ་བཞིར་འགྱུར་པས་ལོ་གཅིག་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ནས་ཞེ་ལྷ་ཡིན་པར་
བྱེ་བྲག་ལའགད་པ་དང་།

སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་གཉིས་མཐུན་པར་བྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་རྩལ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བདུན་ཕྱག་དང་པོར་དབྲ་ནག་སོགས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བདུད་

བདུལ་བ་དང་། བདུན་གཉིས་པར་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དུ་མདོ་སྤེལ་བཅུ་པ་གསུངས་ལ། ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་རྒྱ་རོལ་ལྟར་བདུན་ཕྱག་དང་པོར་བྱང་རྩལ་ཤིང་དུང་དུ་བཞུགས། གཉིས་པར་
སྒོང་གསུམ་དུ་འཆག། @036A ༄༄༅། །པར་མཛོད། གསུམ་པར་བྱང་རྩལ་ཤིང་ལ་སྤྱན་མི་འཛུམ་པར་གཟིགས། བཞི་པར་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་བར་འཆག། །བདུད་ཀྱིས་སྤང་ངན་འདའ་
བར་ཞུས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དུ་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་

ཆེན་པོ་དང་བྱང་སེམས་དཔག་མེད་ལྷུང་མ་བསྟན་པར་མི་འདའ་གསུངས། ལྷ་པར་ཡུལ་ངན་བྱང་ནས་བཏང་བཟུང་གི་གནས་སུ་ཕེབས་པའི་སྤྱ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་བཀྲ་ཤིས། དུག་པར་ཤིང་སྤྱ་གོ་
སྒྲའི་དུང་དུ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་གཉིས་

ཀྱིས་ཁམས་ངྲིས་པའི་ལན་གསུངས། བདུན་པར་ཆོད་པ་ཀ་གོན་དང་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲང་ཅི་ཡུལ་ཆོ་རྒྱ་ཆེན་བཞིས་གསེར་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུང་བཟེད་ཡུལ་བ་དག་སྒོང་གི་ཆ་མིན་པར་
དགོངས་ནས་མ་བཞེས་

པར། རྟོའི་ལྷུང་བཟེད་བཞི་ཕུལ་བ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུར་ནས་སྒྲུང་ཅི་གྲངས་ཤིས་བརྗོད་ལུང་བསྟན་མཛད། དེ་ནས་ཤིང་སྒོལ་རྒྱའི་རྩུང་ན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཐུགས་ལས་རྒྱུང་བར་བཞུགས་

པར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཉུས་

ཀྱང་མ་གསུང་། ཆངས་པས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཕུལ་སྟེ། མ་ག་རྩ་འདིར་སྟོན་ཆད་ཆོས་གསུངས་པ། དག་པ་མ་ལགས་དི་མར་བཅས་པ་བྱུང་། བྱོད་གྱིས་ཆོས་གྱི་སྟོ་
མོ་ཕྱི་མཛོད་ལ། ཆོས་

རྣམས་ཐམས་ཅད་དི་མ་མེད་པ་གསུང་། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་འདུལ་སྟམ་པ་ན། ལྷག་སྟོད་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་དང་། རིང་འཕུར་ཤི་ནས་ཞག་གསུམ་ལོན་
པར་མཁྱེན་ཅིང་། ལྷ་ར་

@036B ན་སིར་ལྷ་སྟེ་ལ་བྱོད་དག་གོ་ཏ་མ་སྟོད་སོགས་མ་བསམ་སམ། དག་སྟོང་དག་དེ་སྐད་མ་ཟེར་སྟམ་པས། དེ་དག་དག་སྟོང་དུ་བྱུར་ཏེ། དད་བྱས་སྟེས། དེ་དག་ལ་རྒྱ་སྟོད་རྩ་བའི་ཆོས་
བཞིར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་

བས། ལྟ་སྒྲིམ་དག་བཅོམ་དང་ལྟ་བརྒྱད་ཁྲིམ་བདེན་པ་མཐོང་ངོ། །དེ་ནས་ཅུ་གླུ་ནི་དཔྱ་ནའི་འགྲམ་དུ་སྒྲིང་རྒྱས་འོད་སྒྲུང་འཁོར་ལྟ་བརྒྱ། ཅུ་གླུ་འོད་སྒྲུང་གཉིས་འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་
རེ་ཉེ་སྒྲོང་གིས་དག་

བཅོམ་ཐོབ། དེ་རྗེས་ཤྲ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ཁྱུ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་འཁོར་གཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཅས་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེ་ཆོ་སངས་རྒྱས་དག་སྒྲོང་བརྒྱ་ཕྱག་ཕྱིད་དང་བུ་གསུམ་དང་བཅས་ཤིང་།
སངས་རྒྱས་ཉེ་རྒྱ་བ་བུ་གཉིས་པ་རྒྱ་

ཉའི་ནག་རྒྱའི་ཉ་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཔུང་མཆོད་ཉེན་དུ། རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བཟང་འཁོར་དག་ཁྲི་དྲུག་སྒྲོང་དང་བཅས་པར་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱད་གསུང་པ་དང་། དུས་མཉམ་དུ་བྱ་ཐོང་ཕུང་པོའི་རིར་
ཤེར་ཕྱིན་སྐྱ་གཅིག་གིས་དུས་མཉམ་

པར་གསུངས་པར་མཛད། གཞན་ཕྱོགས་པ་དག །རྒྱད་ལས། ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཤམ་རྩ་ལའི་ཡུལ་དུ་ཤྲ་གྱའི་རིགས་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། ལྷ་ངན་ལས་
འདས་ལོ་དེ་ནས་རྩ་ཟེར་བ་

མིན་ཏེ། དེས་སྤང་འདས་ཞེས་སངས་རྒྱས་དུས་ལ་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དུ། སེམས་ཙམ་པ་མན་གྱིས་ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་དང་། དབུ་མ་པས་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་
ཐོབ་པ་སྤྱར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

@037A ལྟོ། །སེམས་ཙམ་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡོད་དམ་དཔྱད། དགྲང་ལོ་སོ་དགུ་པ་ཤིང་སྒྲིལ་ལ་ཡུམ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ། རྩ་བ་གསུམ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད་ནས། ཡུལ་
ཀ་ཤིར་ཉོར་རྩ་དགུ་པ་ཐ་སྐར་རྩ་བའི་

ཉིར་གཉིས་ལ་སྒྲ་ཡུལ་ནས་ཐེབས་པ་ཡིན་ལ། མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཉ་ལ་གསུངས་པ་དཔྱད། དེ་ནས་ཡུལ་སོ་སོར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་རོ། །བཅུ་
གཉིས་པ་སྤང་འདས་ལས་འདས་

པའི་མཛད་པ་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་ཤིང་སྤང་འདས་ནས་ཟད་པ་མེ་སྒྲག་གིས་ག་རྩ་བའི་ཉའི་ནམ་ཕྱིད་ལ་བྱད་ཡུལ་རྩ་མཆོག་གི་ཤིང་ས་ལ་བྱང་གི་དྲུང་དུ་
གསལ་གསུངས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱོན་

མོང་པ་ལྟར་ན་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་སོགས་ཅིག་ཅར་དང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རིམ་ཆར་མཛད་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པར། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་ཅིག་ཆར་ལ་ལར་སྒོ་
མང་བརྒྱ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་།

ལ་ལར་སྒྱེ་བ་མི་མངའ་ལ་ལར་སྒྱེ་བའི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། ལ་ལར་བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་ལ་ལར་དེ་ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་སྟོན་ཀྱང་། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་རྣམ་པར་གཡོ་མི་མངའ་ལ་ཐམས་ཅད་
མཛད། ཅས་པ་ལྟར་ཞིང་རབ་འབྱམས་ཐམས་

ཅད་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་ལྟ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་འདུལ་དགོས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་
ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་

@037B ཡོངས་སྤུལ་གྱི་ཞིང་སྤངས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཐོབ་གྲིས་གསུངས་པ། འོག་དུ་སངས་འཕགས་
ཡིན་ན། རང་གི་གདུལ་བྱ་ཙམ་ལ་

རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོངས་སྐྱའི་སྐྱ་དངོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མཆོག་སྤྱལ་ཡིན་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་

གྱི་ཆོས་འཁོར་སྒོར་བའི་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གཟིགས་དང་། རྒྱལ་བ་མིག་མི་འཇུག་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དང་པོའི་

རང་གི་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉན་རང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མས་རང་གི་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་རང་གི་ཞལ་གྱིས་ཆོས་མ་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དོན་
ཐོབ་ལས་མ་ཁྲབ་ཟེར་དགོས་པའི་དོན་ནོ།

སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་སྤང་འདས་ལ་འདུན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་གོལ་པར་བྱེད་པ་གསུམ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་བཙུན་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་
སྤྱལ་པའི་གཞུགས་སྐྱ་དེ་སྤྱལ་སྐྱའི་མཆོན་

ཉིད། དབྱེན། བཟོ་བ་སྤྱལ་སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་གསུམ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་བི་ཤ་ཀམ་ལྟ་བུ། མཆོག་སྤྱལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་ལ་གཉིས་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་
ཉིད་ལས། གདུལ་བྱ་རྣམས་

@038A ལྟོ། །གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་བསྟན་པའི་སྤྱི་ཆ་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱི་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་
སྟོན་པ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་

ལ་བྱའོ། །འདིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལག་པ་སྟོན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་ལ་རིགས་འདའི་སྤྱར་རོ། །ཆོས་བཞིར་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བར་གསུངས་པ། ཉོར་ལྷ་བཞི་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་
ཀ་ལ་ཞག་མི་བྱུང་མདོར་བར་ཞེད་གྱའི་

ཉིན་དེའམ། ས་གའི་བཙེ་ལྟ་ནས་ཅི་དབྱད། ཁོ་ན་རེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུ་བྱུང་བ་བྱེ་མདོའི་ལྷགས་ལ་སྤྱལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་ཁྱེད་རྒྱུན་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་བྱེ་མདོའི་ལྷགས་ལ་
དེའི་སྤྱལ་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་

ཟེར་ན། ནས། དེས་དེ་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་སྤྱལ་པར་ཁས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་སྤྱལ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། པན་ཚུན་སྤྱལ་བྱ་སྤྱལ་བྱེད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་པ་སྤྱིང་འདིར་བཞུགས་ཆེ་གཞན་གྱི་དེ་རྣམས་འདིའི་སྤྱལ་པ་དང་། གཞན་ན་བཞུགས་ཆེ་འདིའི་སྟོན་པ་དེ་དག་གི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་མཛོད་
སོགས་དང་མཐུན་ནོ། །ཡང་ན་རང་གི་སྤྱོད་ལ་གྱི་

རྒྱལ་བ་དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་ཟེར་ན། ཞེས་རང་གི་སྤྱོད་ལ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱལ་ཚུལ་ལ་སྟོས་ན་ཡོངས་སྤྱིའི་སྤྱལ་པར་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱལ་པར་འདོད་ཟེར་རམ་དཔྱད། ༙ འཕགས་པ་ལྟར་ན། དེ་
བཞིན་ཞེས་པའི་དེ་སྤྱལ་སྤྱུ་ལ་སྤྱོད་བ། གསེར་

@038B བྱིང་ལས། འཕགས་པ་ལྟར་ན། ནས། ཉི་སྤྱང་ལས་ཆོགས་བཅད་འདི་སྤྱལ་སྤྱུ་དང་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་མཛོད་པའི་འོག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་ལ་མཚམས་སྦྱར་བས་སོ། །ཞེས་པས་སྤྱལ་པ་
ལས། ཉི་སྤྱང་དུ་མི་གསལ་ལོ། དེའི་དེ་སྤྱལ་འཕགས་

པས་གཙོ་བོ་སྤྲུལ་སྤྲུ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཙོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྲུ་དང་སྤྲུར་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ནར་གཉིས་ཀས་མི་སྤྲུར་ཏེ། གཉིས་ཀས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་སྤྲུ་
གསུམ་ཀར་སྤྲུར་ཏེ། ཉི་སྤྲང་ལས། ཡང་ཆོས་

སྤྲུའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱེང་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འབྲེལ་དང་དག་ལྡན་དུ་འང་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་དེ་གསུམ་ཀས་སྤྲུ་གསུམ་ཀ་ལ་ཆོས་སྤྲུར་བྱས་ནས་
དེའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་ལས།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྲུ་ལ་སོགས་པར་སྤྲང་བ་བསྐྱེད་པའི་སློ་ནས་དོན་བྱ་བ་མཛད་པས་ན། གདུལ་བྱའི་སྤྲུ་བོའི་སྤྲང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཆོས་སྤྲུ་ཞེས་པ་བསྟན་བཤད་སྤྲུར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྲུ་སྟོན་པ་གཉིས་ཀར་བྱས་ནས་མཛད་པ། ཞེས་པས་འཕྲིན་ལས་ཞར་ལ་བསྟན་པར་
འདོད་ལ། འཕགས་པས་ཆོས་སྤྲུ་ཞེས་པ་བསྟན་

འགྲུབ་བཞིན་པ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་ལ་གཉིས་མཛད་པ་དང་བཞིད་བྱས་སོ། །གསེར་ཕྱོང་ལས། རིགས་བྱིན་ནི་སྐྱེ་བཞི་གའི་མཛད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསེར་སྒྲིང་
པས་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་གསེར་ཕྱོང་ལས།

@039A ཨཱ། །འཕྲིན་ལས་སྐྱེ་ལྷག་མ་གསུམ་དང་ལས་ལས་ཅན་དུ་འབྱེལ་གྱི། སྐྱེ་དང་པོ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱེ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར། འདུས་མ་བྱས་
ལ་ལས་དང་ལས་ཅན་གང་ཡང་

མེད་དོ། །འབྱེལ་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བྱ་བ་མཛད་པས། ཞེས་པ་ལྟར། འཕྲིན་ལས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་
འཕྲིན་ལས་གྱིས་བྱུང་སྟེ། ཁྲི་ངག་བཟ་

ཤེས་པའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་རྣམ་བཞག་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་མཛད་པའམ་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྱེལ་པ་

དང་གསེར་ཕྱང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཅེའི་དོན་བདུན་ཅུ་དང་། ཡིག་ཆ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རང་རྒྱ་རྣམ་མཁུན་ནམ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་
ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་

འཕྲིན་ལས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ། གསུངས་ལ། གཤམ་འི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཚན་
ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱལ་སྤྱུ་ལའང་

སྒྲོར་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེ། རང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་ལ་རང་སྤྱུ་སྒྲོར་བའི་རྒྱ་

@039B མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱལ་སྤྱུ་ལའང་རིགས་འདྲ་སྒྲོར་རྩལ་ཁ་སྤྲོས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། རང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེའི་རྗེས་སུ་
བྱང་བའི་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན་སྒར་ལྟར། འོངས་སྤྱལ་གང་ལ་སྒྱར་གྲང་འདྲ། ཞེས་པ་སྒྱུ་གསུམ་རང་རང་གི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་གྲང་། རང་རང་ལས་བྱུང་བ་མིན་པས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་དེ། རང་རྒྱུ་ཡི་
ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་

མིན་དང་། རང་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་ཡོད་མེད་སོགས་ཁས་ལེན་སོང་ཚུལ་དང་སྒྱར་ན་དཔྱད་བྱ་མང་བས་ཡིན་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། དོན་བདུན་ཅུར་དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ཆོས་

སྒྱུ་དང་རང་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་དེ་ལས་བྱུང་བ་མེད་གྲང་། རང་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་བསྐྱུས་གྲ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡང་ཡིན་བྱུང་
མཉམ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་བདག་རྒྱུན་

ལས་མ་བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཡི་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྱུ་བསོད་ནམས་གྱིས། ཁྱིམ་དང་སྤྱལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས། །སྒྲ་གང་ཆོས་གྱི་དེ་ཉིད་
སྟོན་འབྱུང་བ། དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲང་དེ་ཉིད་

རིགས། ཞེས་ལོངས་སྐྱ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་། ལོངས་སྐྱ་དེས་སྐྱལ་པ་སྐྱལ་ནས་མཇད་པ་མཇད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པར། དེའི་བདག་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱང་བ་རྣམས་ནི། ཞེས་པས་ལོངས་སྐྱལ་

@040A ཨུ། །གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། ཚོགས་སྦྱོར་མན་ཆད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་སྐྱལ་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་གཙོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མན་ཆད་འཇུག་
ཡུལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྐྱལ་སྐྱའི་བསྟན་པའི་

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཚོགས་སྦྱོར་ན་ལོངས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་མེད་པར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། གཙོ་བོ་སྦྱོས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡང་ལོངས་སྐྱའི་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་བྱས་ནས་
དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་པའི་དོན་

ཡིན་གྱི། སྐྱིར་སོ་སྐྱེས་སོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་སྐྱར་བསྐྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ཆོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་
དེ། ཆོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད། སྤྱལ་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་སྤྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཞེས་པས་ཆོས་སྤྱི་
དང་ཆོས་སྤྱི་རང་དང་དུས་མཉམ་

པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྐྱས་པས་སྤྱི་དེའི་འཕྲིན་ལས་ལ་སྤྱི་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བ་མི་དགོས་པར་བསྟན། རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པས་དགེ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་པ་འགྱུར་བ་
ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་

པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ནས། དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་
དགེ་བས་བྱུང་པར་གསུངས་ཤིང་།

@040B རོལ་མཚོར། གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་དགེ་བར་ཡང་འཇོག་གམ་དཔྱད། རང་རིས་སྐབས་གཉིས་
པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཐུབ་དབང་གི་སེན་མོ་

ཐངས་མདོག་ཆོས་ཅན། ནས། རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་འདི་འདྲའི་ཕྱོགས་སྒྲའི་དབང་གིས་
ཡིན་ནམ་སྟུམ། འཕྲིན་ལས་གྱི་རྣམ་བཞག

ལས། རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན། རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས། ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་གང་
ཞེ་ན། དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་མ་

སྐྱིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཉོན་མོངས་དང་མ་འདྲེས་པས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དཀར་པོར་བསྟན་གྱི་
རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། ངན་སོང་གི་གནས་དང་དེའི་ཉེན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་དཀར་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི།
བྱབ་པར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ཅུ་བར་འདོད་

ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐོང་བ་འདྲོན་པའི་འོད་ཟེར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་ལ་སྒྱུ་གསུང་བྱགས་གྱི་
འཕྲིན་ལས་གསུམ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་^{@041A} ༡༡། །དང་པོ་གཉིས། ཇི་ལྟར་ཆངས་པ་ཆངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤང་བ་
འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆངས་པ་འདི་དབེས་དང་། ཇི་ལྟར་

ཉི་མ་རྟོག་མེད་པ། །རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྒྲོས་པ་ཡིས། །བད་སོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཉི་མའི་དབེས་བྱགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་
བསྟན་པས། སྒྱའི་འཕྲིན་ལས་ནི། འཕྲིན་

ལས་གྱི་རྣམ་བཞག་ལས། སྒྱའི་འཕྲིན་ལས་ལ་སྒྲུལ་པའི་སྒྱུ་དང་། འོད་དང་། གོམས་པ་འདྲོར་བ་དང་། སྒྲུན་འབྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར། སྒྲུལ་སྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་། དཀོན་
མཆོག་སྟོན་མེ་མདོ་ལྟར། མཐོང་བ་

ཙམ་གྱིས་བླ་མེད་བྱང་རྒྱལ་གྱིས་པོན་འཛོག་པའི་འོད་ཟེར་ལྟའི་འོད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དང་། འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པས་གདུལ་བྱ་སྲིད་མཆོལ་ས་སྟོལ་བའི་འོད་ཟེར་སོགས་དང་། ཁ་དོག་དང་
སྒྱའི་བཀོད་པ་དང་། སྟོད་ལམ་སྒྲ་ཆོགས་པ་

ཐམས་ཅད་དང་། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ལ། མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། མཛད་པ་མཆོག་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གོལ་བར་མཛད།
ཞེས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་མཆོག་

ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་བྱུང་པར་གདུལ་བའི་སྟོང་དང་འཛམས་པར་འདོམས་པ་དང་། བག་ཡོད་པའི་གནས་ལ་སྟོར་བ་དང་། ཉེར་འཆོ་དང་སྤྱག་བསུལ་ལས་སྟོབས་པ་སོགས་ཀྱང་གསུང་གི་
འཕྲིན་ལས་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི།

@041B འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལས། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་འོད་ཟེར་ཞིང་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བྱུང་པར་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། སྤྱག་བསུལ་
མ་ལུས་འཛོམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པོ་བྱང་ཏུ་གཤེགས་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་

མིག་དང་མི་ལྡན་པ་དག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། མངོན་མཐོང་དང་། དེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་མཐོང་བ་དང་། སྲིད་པའི་མཆོར་ལྷུང་ཞིང་མཐར་འཇིག་ཀྱི་ལྟ་བས་བསྐྱིབ་པ་རྣམས་མངོན་
མཐོ་བྱུང་པར་བ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལྟར་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་སོགས་ཀྱང་ཐུགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྣམ་
འགྲེལ་གྱིས་སྒྲུབས་སོ། །གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་འདི་དག་གོ། ཞེས་སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱུད་དེ་སོ་གཉིས་གྱི་འཕྲིན་ལས་སོ་གཉིས་གསུངས་པ་བྱེད་པ་པོས་ཕྱི་
བས། འཕྲིན་ལས་ལ་དེས་བྲུབ་པ་མ་སྟུམ་སྟེ། དེ་ལ་

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་གྱིས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་འགྲེལ་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་ནི། དབྱིག་འགྲེལ་ལས་འཕྲིན་ལས་ཟབ་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་
ཆེའི་གནས་གྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། སེམས་ཅན་

ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། མཐར་ཐུག་པར་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཡེ་
ཤེས་འརྒྱལ་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།

@042A ཨྲ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་མི་འབྱུག་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འདྲ་བ་ལས་ཡེ་
ཤེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕྲིན་

ལས་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཤད་དོ། ཞེས་པའི་དེབ་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལ། བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་འདྲ། ཞེས། སྟོབས་སོགས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་

ཡེ་ཤེས་རྣམས་འབྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་དཔེའི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་ཏྲོག་ཏུ། སྤྲིན་ཆེན་དང་ཡང་འདྲ་པར་
འདོད། ཅས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་

ཀྱིས་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བའི་ལོ་ཏྲོག་འཕེལ་ན་དེས་སྤྲིན་ལས་ཆར་བབ་ནས་ལོ་ཏྲོག་སྤྲིན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རབ་རྫོགས་ཕྱིར། ཁྲི་བ་ཉ་བ་ལྷ་བྱར་
འདོད། ཅས་ཆོས་སྐུའི་ཆོ་ཆོགས་གཉིས་

རྫོགས་པ་ཚང་པ་དཔེ་ལྷ་བ་ཉ་ཆོ་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་འདོད། ཅེས་ཡེ་ཤེས་དེའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཆོས་
བཤད་པས་འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་པ་

བསལ་བ་དཔེ་ཉི་མའི་འོད་གྲིས་སྣན་པ་སེལ་བ་དང་། ལྷ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི། འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་འདྲེས་ཤིང་། འཁྱག་ཏུ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་འཇུག། འཇིག་རྟེན་ལ་
ཡང་སྣང་བར་བྱེད། ཉི་བཞིན་ཟག

@042B མེད་དབྱངས་ན་ཡང་། ལངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་འདྲེས་ཤིང་། མཛོད་པ་གཅིག་ནི་མཛད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་མཛད་པར་འདོད། ཅེས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་
དཔག་མེད་འདྲེས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་གྱི་བྱ་བ་བརྒྱན་སྐྱེམས་པ་

དང་ལོ་ཏྲོག་སྒྲིན་པ་འཇིག་རྟེན་སྣང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། ཟག་མེད་དབྱངས་ན་སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྲུལ་པ་གཅིག་ཅར་སྤྲུལ་ནས་དེ་
ཐམས་ཅད་གྱིས་གདུལ་བའི་ཉོན་མོངས་གྱི་བརྒྱན་སྐྱེམས་པར་བྱེད་

ཅིང་། དག་བའི་ཡེ་ཏྲིག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏུག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ །བྱུང་ན་འོད་ཟེར་ཀུན་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས། དཔེར་ན། ཉི་

མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་བྱུང་ན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་འོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་སྣང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་བྱབ་ཅིང་སྤྱལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་ཆོ་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཛད་པ་དེ་

ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག་ །འཕྲུག་ལ་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །འཕྲུག་ལ་བདག་གིར་མཛད་མི་
མངའ། །ཞེས་དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་

ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ཀྱང་འདི་བྱས་སོ་སྤྲུམ་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲུག་པ་ན་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་འོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཉི་མའི་འོད་
ཟེར་གཅིག་བཏང་བས། །འགྲོ་

@043A ཨྲ། །བ་སྐྱང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་ཅིག་ཅར་སྐྱང་། །ཞེས་དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཏང་བས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱང་
བར་བྱེད་པ་ལྟར། །ཤེས་བྱ་སྒྲ་ཚོགས་

པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འཇལ་བའི་ཕྱིར། དགྲ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རྣམས། །སྤྲིན་ལ་སོགས་པས་སྤྲིབ་པར་འདོད། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་
རྣམས། །སེམས་ཅན་གྱི་ནི་ཉེས་པས་སྤྲིབ།།

ཅས་ཉི་མས་འོད་ཟེར་བཏང་ཡང་སྤྲིན་གྱིས་སྤྲིབས་ནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་འབབ་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡི་ཤེས་ཚོས་སྤྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆ་དང་དུས་དང་སེམས་ཅན་
དང་ལྟ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིགས་མ་སྟེ་ལྟ་ཤས་ཆེ་

བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྤྲིབས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དེ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཏེ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལས། ཡི་ཤེས་དེའི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་མི་
འཇུག་པའི་བྱ་བ་དེའི་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་ན་སྤྱང་ན་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པ་སངས་རྒྱས་དེའི་མཛད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མདུང་པའི་དབང་གིས་
ནི། །གོ་ས་ལ་ཚོན་བཟ་མི་བཟ་པ། །

དེ་བཞིན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ན། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཟ་མི་བཟ། །ཞེས་དཔེར་ན་གོ་ས་དཀར་པོ་ལ། ཚོས་བྱེད་ཚེ་མ་དུད་བ་པོར་སར་ཚོས་མི་འགྲོལ་གཞན་ལ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་།

@043B རྣམ་གྲོལ་སོགས་མཚུངས་ཀྱང་སྤྱལ་པ་དང་མཛད་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ། གདུལ་བྱའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་སྤྱལ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་བཅུན་འཛོག་
པ་ལྟར་གཞན་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་

པོའི་འཕྲིན་ལས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་བཞག་གོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདིར་ཉིར་བདུན་གསུངས་པ་གཙོ་བོ་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱེ་པས། དེ་ལ་འཕགས་པའི་ལྷགས་
དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྷགས་བཤད་པ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཚོགས་ལམ་ལ་གསུམ། སྒྲོར་ལམ་ལ་བཞི། མཐོང་ལམ་ལ་གཅིག །སྒྲོམ་ལམ་ལ་བཅོ་བརྒྱད། འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་བྱས་ལ། དེའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་
བཅོ་བརྒྱད་ནི་ས་གཉིས་པ་

དང་གསུམ་པར་གཅིག །ས་བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་གསུམ་ལ་གཅིག་ས་བདུན་པར་གཅིག །ས་བརྒྱད་པར་བཞི། ས་དགུ་པ་ལ་གཉིས། ས་བརྒྱ་པ་ལ་དགུ་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ། རྟོག་
ལོའི་རིག་རྒྱུ་དུ་བཀོད་པ་

ལྟར་ལས། ཉི་ལྔ་ལམ་སོ་སོར་སྒྱུར་རྒྱུའི་ཚོགས་གསལ་པོ་མེད་དོ། གཉིས་པ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ལ། ཚོགས་ལམ་ལ་དྲུག །འདིའི་སྒྲོམ་གསུམ་འཕགས་པས་སྒྲོམ་བྱུང་ལ་སྒྱུར་སྟམ།
སྒྲོར་ལམ་ལ་གཅིག །མཐོང་

ལམ་ལ་གཅིག་འདི་གཉིས་ཀ་མཐུན། སྒྲོམ་ལམ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ས་གཉིས་བ་ནས་ལྔ་འི་བར་ལ་གཅིག །ས་དྲུག་པ་ལ་གཅིག །ས་བདུན་པར་གཅིག་འདི་མཐུན། ས་བརྒྱད་པར་གཉིས། ས་
དགུ་པར་གཅིག །ས་བརྒྱ་པར་བརྒྱ་

@044A ཨྲ། །གཉིས་ལ། ས་བརྩ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་གཅིག །སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་གི་གསུམ། སྤིང་པ་ཐ་མ་ལ་འགོད་པ་བརྒྱད། འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་བྱས་པ། གཙོ་བོ་བྱ་བ་ཡུལ་
ལ་ཡོད་པས་འཛོག་སྟེ། ཡིག

ཆར། ལྷག་མ་ཉིར་དུག་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉིར་དུག་ལམ་ལྷགས་ཁོ་ནར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་འགོད་བྱེད་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཉིར་
བདུན་ལམ་མ་ལྷགས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བརྒྱད་སྟོང་པ་ཉིར་བདུན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞག་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག །བརྒྱད་སྟོང་པ་དེ་འཕྲིན་ལས་ཉིར་བདུན་པོ་མིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གདུལ་བྱ་དུ་མ་ལམ་
གྱི་ཉིན་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་

ལས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱིས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་འཕྲིན་ལས་དེ་དག་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བྱ་བ་
ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་

རེ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གང་རྩལ་གིས་བྱལ་པོ། །འཕྲིན་ལས་ཉིར་བདུན་ལ་འགོད་པ་པོ་ལ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་འ
[PHRIN LAS YANG DE LTAR 'JOG LA,

BYA BA YUL LA YOD PA'I

'PHRIN LAS YANG SANGS RGYAS KYI

SA'I BAR 'JOG STE, THABS SANGS RGYAS KYI SAR YOD PA'I PHYIR, YE

SHES CHOS SKU DANG SPRUL SKU DANG BKA' LTA BU BYED PA PO LA YOD

PA'I 'PHRIN LAS NYER BDUN DANG BYA BA YUL LA YOD PA'I 'PHRIN LAS

YIN TE, GDUL BYA RNAMS DE

@044B 'GOD PA PO DANG, RANG RGYUD LDAN GYI GANG ZAG DE DANG 'GOD

MKHAN LA LTOS TE YUL LA YOD PA'I DE YIN PA'I PHYIR, SANGS RGYAS

KYI RGYUD KYIS GDUL BYA TSOGS LAM LA BKOD PA'I CHA LTA BU 'GOD

BYED KYI 'PHRIN LAS KHO NA DANG, DE'I RGYUD

KYI RANG GIS MYANG 'DAS THOB PA'I CHA LTA BU BYA BA YUL LA YOD

PA'I 'PHRIN LAS KHO NAR BZHAG NA, YIG CHAR, BYA BA YUL LA YOD

PA'I 'PHRIN LAS DUS GCIG KYANG 'GAL NA'ANG, DE DAG 'GOD BYED KYI

'PHRIN LAS MI 'GAL BA MA YIN

PA'I PHYIR TE, ZHES GSUNGS PA DANG 'GRIG GAM DPYAD, SPYIR DGE BA
THAMS CAD DANG MNGON MTHO DANG NGES LEGS KYIS BSDUS PA'I 'DUS
BYAS THAMS CAD SANGS RGYAS KYI 'PHRIN LAS YIN TE, SPYOD 'JUG
LAS, DE BZHIN SANGS

RGYAS MTHU YIS BRGYA LAM NA, ,JIG RTEN BSOD NAMS BLO GROS THAD
'GA' 'BYUNG, ZHES DANG, RNAM 'GREL tIKA CHEN LAS, GDUL BYA RNAMS
KYI RGYUD KYI MNGON PAR MTHO BA DANG, NGES PAR LEGS PA'I RANG
BZHIN GYIS DGE LEGS

NI 'PHRIN LAS KYI NGO BO YIN NO, ZHES GSUNGS PA'I PHYIR, KHYAD
PAR DU 'GRO BA RNAMS KYI SDUG BSNGAL MA LUS PA SEL PA'I SMAN
DANG BDE DGE THAMS CAD 'BYUNG BA'I GNAS YID BZHIN GYI NOR BU RIN
PO CHE LTA BU'I RGYAL BA'I GSUNG RAB RNAMS

'PHRIN LAS MCHOOG YIN TE, RJE BDAG NYID CHEN POS, MDZAD PA KUN
LAS GSUNG GI NI, ,MDZAD PA MCHOOG YIN DE YANG NI, ,DI NYID YIN
PHYIR MKHAS PA YIS, ,DI LAS SANGS RGYAS RJES DRAN BYOS, ,ZHES

DANG, SPYOD

@045A *, , 'JUG LAS, 'GRO BA'I SDUG BSNGAL SMAN GCIG BU, ,BDE BA
THAMS CAD 'BYUNG BA'I GNAS, ,BSTAN BA RNYED DANG BKUR STI DANG,
,BCAS TE YUN RING GNAS GYUR CIG ,CES SOGS LEGS BSHAD RGYA

MTSO DAG LAS GRUB BO, , 'DIR SMRAS PA, PHYI RU MTSAN DPE GSAL
RDZOGS GUR GUM GZUGS, ,NANG DU MKHYEN BRTZE NUS PA'I MTSAR SDUG
NGOMS, ,GSANG BA BDE STONG RNAM PAR RTAG ROL PA, ,MKHYEN GTER
RNAM GSUM DUS

KUN SNYING DBUS BZHUGS, ,RGYAL YUM RGYAN GYI DGONGS DON AARMI
TA, ,RGYAL SRAS DPA' BOS JI LTAR SPYOD PA'I TSUL, ,RGYAL BA'I
DGONGS PA JI BZHIN 'GREL PA LA, ,RGYAL BA GNYIS PA YAB SRAS ZLA
YI DBEN, ,DE YI LEGS

BSHAD GSER PHRENG RNAM BSHAD KYI, ,DGONGS DON MKHAS DBANG SO SOS
BKRAL BA'I DON, ,BZHAD PA'I RDO RJE GZHUNG MCHOG KE TA KE SA,
,DVANGS SNYUGS SO SOR PHYE BA'I DKA' GNAS RNAMS, ,DAM PA'I BZHED

SROL YUN RING GNAS

PA'I PHYIR, ,LHAG PA'I LHA LA DANG GUS SBYANGS PA DANG, ,MKHAN
CHEN BRA DZNYA'I MTSAN CAN YAB SRAS LNGA, ,LA SOGS BSHES RNAMS
BRTZON PAS BSTAN PA'I MTHUS, ,HA SA BADZRA YAB SRAS DGONGS PA'I
MTHIL, ,BDAG BLOR 'ONGS SPYI

TZAM ZHIG SHAR BA'I DON, ,MI BRJED SKAL MNYAM GZHAN LA'ANG PHAN
PA'I PHYIR, ,DRI MED LUNG DANG RIGS PA'I LAM NAS DRANGS, ,NONGS
PA GANG MCHIS GZUR GNAS MKHAS L'A CHAGS, ,LEGS CHA KUN MKHYEN
BLA MA YAB SRAS DANG, ,

@045B DE YI DGONGS PA JI BZHIN TSOL 'DOD PA'I, ,RIGS SMRA TSOGS
RNAMS DGYIS PA'I MCHOD PAR 'BUL, ,DGE 'DIS MKHAS GRUB SMRA BA'I
NYI MA YIS, ,DUM BU BCU GNYIS CHOS KYIS SKYONGS PA'I TSO, ,BDAG
SOGS 'KHOR GYI THOG

MAR RJES BZUNG STE, ,SKU BZHI'I GONG 'PHAD THOB PA'I RGYU RU
BSNGO,, ,ZHES 'JAM DBYANGS BLA MA MCHOG GI PHAR PHYIN MTHA'

DPYOD RIN CHEN SGRON ME DANG, RJE DI BAM MTSAN CAN GYI MCHAN
'GREL GNYIS KYI DGONGS

DON GSAL BAR BYED PA SKAL BZANG 'JUG DOGS ZHES BYA BA 'DI NI,
DAM PA'I SKYE 'PHRENG RIM PAR BRGYUD PA STAG GE SPRUL PA'I SKU
NGAG DBANG CHOS GRAGS RGYA MTSO DANG MDO SNGAGS RIGS GNAS MTHA'
DAG LA SBYANGS PA PHUL DU

PHYIN PA, RNGO RAMS PA CHOS 'PHEL RGYA MTSO RNAM GNYIS KYIS PHAR
PHYIN MTHA' DPYOD DANG, MCHAN 'GREL RTZOM 'PHRO GNYIS KYI DKA'
GNAS RNAMS LA DAM PA SNGA MA RNAMS KYI GSUNG RGYUN LTAR ZUR
PHYIN PA'I ZHIB CHA DANG,

LUNG RIGS KYI SGRUB BYED GSAL BA DGOS, ZHES SNGA MO NAS BSKUL
ZHING PHYIS PO RAD AA GO'I DGON PA'I KHRI PA, MKHAS GRUB GNYIS
LDAN RDO RAMS PA DBANG 'PHEL DANG, GCIG TU GSUNG RAB KYI DGONGS
DON 'TSOL BA

LA DOGS PA MED PA BKA' BCU BLO BZANG DPAL LDAN SOGS, BSHES GNYEN

'GAS RIN CHEN GNYIS PA SRANG 'GA' BRI SHOG BCAS NAD TAN CHEN POS
BSKUL NGOR,, ~ ,,DBANG LUNG MAN NGAG THAMS CAD KYI MNGA'

@046A *, ,BDAG ,SDOM GSUM GYI BCAS PA PHRA MO TZAM YANG MIG GI
'BRAS BU BZHIN DU BSRUNG PA'I NYE BAR 'KHOR GYI MCHED ZLA, BKA'
BOD LNGA'I MTSON PA'I MDO SNGAGS MTHA' DAG LUNG RIGS KYI

LAM NAS SMRA BA LA RIGS PA'I DBANG PHYUG RNAM GNYIS KYI GDUNG
'TSOB BDAG GI MKHAN RIN PO CHE RJE BTZUN SHES RAB RGYA MTSO DPAL
BZANG PO YAB SRAS LNGA LAS DBANG LUNG MAN NGAG MANG DU THOS
SHING, RANG GI BLOS DPAG TSOD

KYIS BKA' BOD LNGA SOGS LA DOGS GCOD KYANG KHA YAR ZHUS PA'I,
GYI NA PA BTZUN GZUGS MI TA SA RAS RANG GIS BRJED BYANG DANG,
GZHAN LA'ANG CUNG ZAD PHAN NA SNYAM PAS KUN NAS BSLANGS TO, RAB
BYUNG BCO

LNGA PA'I BGRANG BYA THA MA ME STAG LO 'DI BO ZLA'I YAR TSES BCU
GCIG LA RDZOGS PAR BRIS PA, 'DIS KYANG BKRA SHIS 'KHYIL GYI SDE

CHEN PO 'DIS MTSON PA'I PHYOGS DUS KUN TU GZHUNG SHES RAB KYI
PHA ROL TU PHYIN PA'I

'CHAD NYAN DAR ZHING RGYAS LA YUN RING DU GNAS PAR GYUR CIG ,
„DGE LEGS 'PHEL,,